

2023-09-19

Handläggare
Anne Menes
Telefon: 08 50808098

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 2 2023 för Kungsholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapport 2 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden ansöker om investeringsmedel för maskiner och inventarier hos kommunstyrelsen om 1,3 mnkr
3. Stadsdelsnämnden ansöker om medel för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning om 0,7 mnkr
4. Stadsdelsnämnden anmäler omslutningsförändringar om 50,6 mnkr.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Tertialrapporterna är en del av den löpande uppföljningen som kommunstyrelsen ansvarar för. Uppföljningen baseras i huvudsak på prognostiserade avvikelser mot budget och verksamhetsmål. Rapporteringen ger kommunstyrelsen en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Grunder för bedömning av måluppfyllelsen samt en sammanfattning av vilka resultat

nämnden uppnått beskrivs under respektive mål för verksamhetsområdena. För indikatorer och aktiviteter där årsmål inte bedöms uppfyllas helt, lämnas en analys.

Tertialrapport två 2023 för Kungsholmens stadsdelsnämnd följer upp mål och indikatorer som kommunfullmäktige har fastställt i stadens budget för 2023. I tertialrapporten redovisas resultat och analyser av nämndens arbete under året fram till och med augusti. Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas under året.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	9
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	39
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	43
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	43
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	49
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	50
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	53
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	53
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	54
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	59
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	62

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	66
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	69
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	73
Uppföljning av ekonomi	76
Uppföljning av driftbudget	76
Resultatenheter	86
Investeringar	88
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	90
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	90
Omslutningsförändringar	90
Budgetjusteringar.....	91
Medel för lokaländamål.....	91
Analys av balansräkning.....	91
Övrigt.....	93
Intern kontroll.....	93
Särskilda redovisningar.....	93
Övrigt	93

Bilagor

Bilaga 1: bilaga-3---ansokan-om-budgetjusteringar-for-sarskilda-andamal-t22

Bilaga 2: Blankettset T2 SDN08 2023 - ILS

Bilaga 3: Bilaga 2 Verksamhetsvolym och statistik augusti 2023

Bilaga 4: Bilaga 1 Sjukfrånvaro juli 2023

Sammanfattande analys

Bedömningen är att förvaltningen genom sitt arbete bidrar till att kommunfullmäktiges verksamhetsmål och inriktningsmål kommer att uppnås under året.

Under KFs inriktningsmål och verksamhetsområdesmål redovisas grunder för bedömning av måluppfyllelsen samt en beskrivning av hur förvaltningen arbetat för att uppnå underliggande nämndmål med förväntade resultat. För indikatorer och aktiviteter vars årsmål inte förväntas uppfyllas helt, lämnas en kommentar under respektive indikator och aktivitet.

Jämställdhetsanalyser redovisas om det finns utfall och om utfallet är tillräckligt stort. Jämställdhetsarbetet beskrivs mer utförligt under mål 3.7.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Förvaltningen bidrar till inriktningsmålet genom att erbjuda en meningsfull fritid, tillgång till trygga fritidsgårdar och genom tidiga sociala insatser.

Fritidsgårdarna och parklekarna arbetar med att utveckla verksamheterna och främja delaktighet för de som besöker verksamheterna. Fritidsgården Kuggen har haft en liten ökning av antalet besök. För att öka intresset hos flickor att besöka fritidsgården, har särskilda aktiviteter anordnats, aktivitetsförslagen har framkommit i en brukarundersökning som genomfördes under våren. Fritidsgården Lili ser över möjligheten att starta en digital fritidsgård som ett sätt att utveckla verksamheten och nå fler deltagare. I juni månad brann parkleksbyggnaden i Kronobergsparken ned till grunden. Sedan augusti är parkleken bemannad igen och erbjuder uteverksamhet. Under sommaren har det arrangerats sommarlovsaktiviteter med fokus på att främja rörelse och social gemenskap, bland annat i samverkan med Djurgårdens idrottsförening.

Årets förskoleundersökning visar ett förbättrat resultat jämfört med 2022. En av orsakerna till det höjda resultatet är bland annat uppföljning och stöd till förskolor med lägre resultat. Därutöver har satsningar gjorts för att förbättra arbetsmiljön för pedagogerna, något som också bedöms ha påverkat den pedagogiska kvaliteten positivt. Arbetet med *Speciella lekgrupper* har fortsatt och en utvärdering som har gjorts visar att barnens sociala kompetens har utvecklats och att de deltar i lekar med andra barn i högre grad än tidigare. En genomlysning av förskolornas Facebook-inlägg har genomförts och publiceringspolicyn för förskolorna har uppdaterats.

Under våren beviljades förvaltningen tillsammans med socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning medel från sociala investeringsfonden till projektet "skolsociala team plus" i syfte att förbättra barn och ungas skolresultat, minska antalet elever med hög skolfrånvaro och stärka samverkan mellan socialtjänst och skola. Projektet startade 1 augusti och planeras att pågå till år 2025.

"På rätt väg" är ett föräldraskapsprogram som riktar sig till föräldrar med barn som uppvisar normbrytande beteende och/ eller riskbeteenden för kriminalitet, men som inte är brottsaktiva. Som ett led i att utveckla det förebyggande föräldraskapsstödet inom förvaltningen har ett flertal medarbetare utbildats i programmet.

Förvaltningen har tillsammans med Västermalms församling hållit i fokusgrupp för personer

med beroendeproblematik och med psykisk funktionsnedsättning, med fokus på att öka förutsättningarna för personerna att delta i samhällslivet. Det framkom efter fokusgruppens avslut att deltagarna i större utsträckning hade behov av sysselsättning och mer kunskap om vilken hjälp det går att få av samhället. Det ställdes även en del frågor som rörde ensamhet.

Boende inom grupp- och servicebostäder enligt LSS får fortlöpande information om att de erbjuds friskvårdskort på stadens simhallar. Detta är en del av arbetet för att öka den fysiska och psykiska hälsan för målgruppen.

Inom äldreomsorgen har vård- och omsorgsboendena genomfört projektet "Open". Målet med projektet var att öka den fysiska och psykiska hälsan för äldre genom fysisk aktivitet tillsammans med näringsrika mellanmål. Resultatet av projektet är att de äldre både har gått upp lite i vikt samt att de klarar fler fysiska övningar jämfört med starten av projektet.

Förvaltningen arrangerade 6 juni ett välbesökt nationaldagsfirande i Rålambshovsparken. Polisen och Kulturskolan deltog i arrangemanget, polisen bland annat med uppställning av polisbilar och helikopter och Kulturskolan höll flera evenemang på scenen.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Förvaltningen bidrar till inriktningsmålet bland annat genom att minska användandet av plast, öka medvetenheten om elförbrukningen, att medarbetarna i första hand väljer kollektivtransport vid resor samt fokus på ekologiska matvaror.

Ett samarbete med fokus på hållbarhet har påbörjats under året med några företag som verkar inom stadsdelsområdet.

Arbetet med elbesparande åtgärder i förvaltningen fortgår och enligt mätningar fortsätter elförbrukningen att sjunka. Arbeta pågå med att kartlägga lokalernas elabonnemang. Information om elbesparingar kommuniceras regelbundet i förvaltningen för att öka medvetenheten och tydliggöra att alla behöver bidra.

Inom förskolan har inköp av plast minskat när det gäller plasthandskar, skoskydd, soppåsar, mindre plastpåsar för förvaring med mera. Beställare får löpande information om vilken plast som ska prioriteras vid inköp.

Under perioden har förberedelser påbörjats inför inspelning av en informationsfilm som riktar sig till medarbetarna och som handlar om plast och kemikalier. Planen är att filmen ska börja visas under hösten.

Resultatet för ekologiska livsmedel har förbättrats inom flera verksamheter, men bland annat på grund av höga priser på ekologiska matvaror är det svårt att nå upp till kommunfullmäktiges mål. En ytterligare utmaning gällande att nå årsmålet med andelen ekologiska livsmedel och måltider är att utbudet av ekologiska varor hos leverantörerna är begränsade.

Det tvååriga projektet Hållbar äldreomsorg fortgår. Samtliga äldreomsorgsverksamheter inom förvaltningen ingår i syfte att minska sin klimatpåverkan genom minskad förbrukning av engångsmaterial, med särskilt fokus på plast, och öka återvinningen.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Förvaltningen säkerställer en långsiktig hållbar ekonomi genom effektiv resursanvändning, och arbetar aktivt för att effektivisera förvaltningens lokalutnyttjande. Arbetet med flytt till nya förvaltningslokaler i Tekniska nämndhuset fortgår. Flytten planeras att genomföras under november månad. Medarbetare får kontinuerlig information via flyttnytt på Intranätet.

Andelen hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Dock är det ett ansträngt ekonomiskt läge för många hushåll med höjda utgifter för mat, el och hyreshöjningar. Antalet samtal har ökat från invånare som söker vägledning och råd angående sin privatekonomi. Förvaltningen följer frågan då det på sikt kan generera en ökning av hushåll i behov av tillfälligt försörjningsstöd. Kommunfullmäktige har beslutat att barnfamiljer som har rätt till tidsbegränsat förstärkt tilläggsbidrag inom bostadsbidraget får under en period avräkna tilläggsbidraget vid beräkning av ekonomiskt bistånd, vilket innebär ökade kostnader för förvaltningen.

Samverkan är centralt för att möjliggöra anpassat stöd som leder till arbete eller studier. Som en del i att utveckla samverkan ska förvaltningen ingå i Arbetsförmedlingens nystartade Kommunhubb. Syftet med hubben är främja ett långsiktigt, strukturerat och hållbart samarbete mellan Arbetsförmedlingen och kommunen.

Under perioden har Pilträdet servicehus samt Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende tagit emot arbetskraft från Ukraina, något som har varit mycket uppskattat av både personal och boende.

För att stärka samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet på en organisatorisk nivå har representanter från socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen gemensamt kartlagt det nuvarande samarbetet avdelningarna emellan samt vilka utvecklingsområden som finns.

Medarbetare i Stockholm ska ges förutsättningar att kunna göra ett bra jobb. Förvaltningen har förbättrat resultaten i årets medarbetsenkät inom flera områden. AMI (aktivt medskapandeindex) ligger på 84, vilket är en ökning med fyra indexenheter från föregående år. Även ledarskapsindex har ökat med fem indexenheter från föregående år. Arbetet med att öka andelen trygga anställningar genom att minska de ofrivilliga deltidsanställningarna och andelen timavlönade fortsätter.

Arbetet med att stärka förvaltningens beredskap genom aktiva åtgärder och kontinuitetsplanering pågår. Förvaltningen arbetar med trygghet och trivsel i stadsdelsområdet på ett förebyggande och systematiskt sätt i samverkan med flera olika aktörer. Åtgärder sätts in och följs upp löpande efter identifiering av risker eller pågående problem.

Under perioden har upphandlingen gällande årsavtal för markarbeten och parkinvesteringar fått göras om efter att den blivit överprövad. Målet är att skriva nytt avtal under hösten 2023. Förvaltningen har under perioden anmält sig avropsberättigade för trafikkontorets upphandling gällande besiktning av mark och beläggning samt träd och park. Förberedelser pågår gällande övertagande av S:t Eriks vård- och omsorgsboende i egen regi.

En förvaltningsövergripande arbetsgrupp med fokus på mänskliga rättigheter och med representanter från olika verksamhetsområden, har under perioden bland annat kartlagt hur

olika gruppers perspektiv, såsom nationella minoriteter, barns rättigheter, hbtqi, lyfts inom respektive verksamhetsområden. Förvaltningen deltar också i det stadsövergripande nätverket för mänskliga rättigheter för att ta till sig och dela goda exempel i det fortsatta arbetet.

Rålambshovsparken har ett stort besöksstryck och många externa evenemang genomförs i parken. Under perioden har förvaltningen inlett en dialog med trafikkontoret om riktlinjer för evenemang och upplåtelser, för att underlätta hanteringen kring inkomna förfrågningar om upplåtelser på platsen.

Kommunfullmäktiges direktiv till samtliga nämnden och bolagsstyrelser

I kommunfullmäktiges budget för 2023 anges direktiv som samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta utifrån. Under respektive direktiv lämnas en kort sammanfattning hur förvaltningens arbete fortgår. I vissa fall har arbetssätt, rutiner och internkontroll i verksamheten anpassats för att tillgodose de krav som ställs. Utförligare redovisning finns under respektive mål för verksamhetsområde.

Långsiktig hållbar ekonomi i en turbulent omvärld

Förvaltningen säkerställer en långsiktig hållbar ekonomi bland annat genom effektiv resursanvändning och lokalförsörjning, med ekonomiska analyser samt kontinuerligt stöd och avstämningar med budgetansvariga chefer. Världsläget med lågkonjunktur, hög inflation, höjda räntor, kriget i Ukraina och även vissa efterdyningar av pandemin, är faktorer som kan försvåra prognosarbetet.

Klimatpolitiken - hela stadens ansvar

Miljö- och klimatarbetet fortlöper utifrån miljöprogrammet och miljö- och klimathandlingsplanen. Arbetet med att intensifiera verksamheternas arbete med att fasa ut skadliga kemikalier och minska klimatavtrycket från livsmedel, samt byte till mer klimatvänliga LED-lampor fortgår. Förvaltningen har påbörjat ett samarbete med ett antal företagare på Kungsholmen med fokus på hållbarhet.

Innovation, digitalisering och upphandling

Förvaltningen arbetar i enlighet med stadens Kvalitetsprogram, där innovation och digitalisering ingår. Förvaltningen deltar i de stadsgemensamma upphandlingarna. Som del i innovationsarbetet medverkar en representant från förvaltningen i stadens Innovationsutvecklingsnätverk. Under hösten ska samma representant delta i Innovationsledarutbildning för nyckelfunktioner som anordnas av staden, i syfte att förstärka och vidareutveckla det befintliga kvalitetsarbetet.

Staden som arbetsgivare

Genom arbete i ledningsgrupperna med stadens chefsprofil utvecklas ledarskapet för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet. Arbetet med trygga anställningar och ökad frisknärvaro fortgår.

Samverkan för trygg och säker stad

Platssamverkan och samverkansöverenskommelsen med polisen utgör väsentliga delar av basen för det trygghetsskapande arbetet på Kungsholmen. Flera verksamheter håller på eller har tagit fram ett livsmedelslager. Med anledning av att Säkerhetspolisen (SÄPO) beslutat att

höja terrorhotnivån genomför samtliga verksamheter en översyn av säkerhets- och trygghetsskapande åtgärder. Förvaltningen samverkar med Regionen och det lokala näringslivet i trygghetsfrågor för ett ökat engagemang hos alla aktörer.

Samverkan för trygga barn och ungdomar med rättvisa livsvillkor

Samverkan med polis, skola och förskola fortgår för att tidigt identifiera barn och ungdomar som kan behöva stöd och insatser, bland annat med gemensamma informationstillfällen mellan socialtjänst och förskola med fokus på vilket stöd som finns att få hos socialtjänsten, vad som händer vid en orosanmälan till socialtjänsten och vad personalen bör tänka på inför att man ska göra en orosanmälan. Projekt "skolsociala team plus" har påbörjats i samband med skolstarten där socialtjänsten samverkar med skolan för att ytterligare förbättra barn och ungas skolresultat.

Förvaltningen har bidragit till med att utöka antalet platser som ungdomar kan söka för att få feriearbeten i år jämfört med tidigare år.

Ett Stockholm med hållbar tillväxt

Förvaltningens arbete för hållbar tillväxt utgår från fokusområdena i stadens näringslivspolicy och har en löpande dialog med företagarföreningar som verkar inom stadsdelsnämndsområdet för att skapa ett gott företagsklimat. Ett samarbete med fokus på hållbarhet har påbörjats under året med några företag.

Stockholm som kulturellt centrum

Förvaltningen beviljar föreningsstöd i syfte att uppmuntra engagemang föreningslivet på Kungsholmen och följer föreningsrådets arbete för etablering av nya mötesplatser. I stadsdelsområdets parker ges möjlighet till rekreation, lek och kulturella upplevelser, såsom biovisning i Rålambshovsparken.

Samverkan för ökat bostadsbyggande och en hållbar stadsutveckling

Förvaltningen deltar i stadsövergripande arbetet och lämnar synpunkter när förslag kan få påverkan för kungsholmsborna, såsom granskning av handlingar gällande idrottshall i Kontradsberg och finplanering av park på Lilla Essingen.

En hållbar och demokratisk stad

Förvaltningen inväntar information för hur arbetet med lokal utvecklingsplan ska fortgå. Förvaltningen har lämnat synpunkter till stadsledningskontoret kring hur staden kan stötta och ge information om medborgarbudget. Parker och grönområden är öppna, jämlika, jämställda och tillgängliga mötesplatser för både kungsholmsbor och besökare.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden* kommer att uppfyllas under året.

Till inriktningsmålet hör fem mål för verksamhetsområdet och tio nämndmål. Bedömningen grundar sig på att samtliga verksamhetsområdes mål och underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt under året.

Analys och en beskrivning av nämndens bidrag till kommunfullmäktiges inriktningsmål redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen erbjuder ett varierat fritidsutbud med flera olika fritidsverksamheter som riktar sig till olika målgrupper, samt två parklekar. Fritidsgårdarna och parklekarna fortsätter arbetet med att utveckla sina verksamheter och främja delaktighet för besökarna.

Fritidsgård

Fritidsverksamhet bedrivs genom fritidsgården Kuggen, som ligger i Rålambhovsskolans fritidslokaler, samt fritidsgårdarna Lili (målgrupp barn och unga som identifierar sig inom hbtqi) och Tre Liljor (målgrupp barn och unga med funktionsvariation) som drivs tillsammans med Norra innerstadens stadsdelsförvaltning. Fritidsgårdarna erbjuder ett varierat fritidsutbud och aktiviteterna anpassas utefter fritidsgårdsbesökarnas önskemål med syfte att främja delaktighet, rörelse och demokrati. Kuggen har under januari till och med augusti haft en liten ökning av antalet besök, 1099 besök jmf 1010 besök samma period år 2022. För att öka intresset hos flickor att besöka fritidsgården, har särskilda aktiviteter anordnats baserat på svar i brukarundersökning som genomfördes under tertial ett. Bland annat har det anordnats "tjejkvällar", där flickor tillsammans har lagat mat, pysslat och haft "nagelsalong", enligt flickornas egna önskemål. Dessa kvällar kommer fortsätta även om andelen besökande flickor generellt på fritidsgården bara ökat marginellt med några procent. Detta då det är samma flickor som återkommande besöker fritidsgården som även deltar på tjejkvällarna.

För att öka antalet besökare till fritidsgårdarna Tre Liljor och Lili, tittar verksamheten på om det finns en möjlighet att Lili utöver ordinarie öppettider kan erbjuda en digital fritidsgård. Arbetet kring hur en sådan verksamhet kan se ut fortgår, och planen är att kunna "öppna" under hösten. Tre Liljor har under tertialen deltagit i större aktiviteter såsom Funkisfestivalen och det har gjorts en satsning på loven då verksamheten har utökat öppettiderna. Det har även beställts "gatupratare" för att tydligt visa att det finns en fritidsgård i närheten och vilka aktiviteter som erbjuds.

För att kunna utveckla fritidsgårdarna i enlighet med Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar gjordes under våren en genomlysning av fritidsverksamheten och olika förslag på hur verksamheten skulle kunna organiseras, togs fram. Under tertial två har samtal inletts med Norra innerstadens stadsdelsförvaltning för att se om det går att samordna fritidsverksamheterna i samverkan med dem. Organisering av ett fritidsbibliotek kommer att ses över under resterande del av året.

Parklek

Rålambshovs och Kronobergs parklekar har under tertialet erbjudit barn och ungdomar många aktiviteter med fokus på rörelse och kultur. Under maj och juni genomförde Kronobergs parklek allsång och dans för förskolebarn och andra besökare. Rålambshovs parklek hade öppet under förvaltningens nationaldagsfirande och hade många besökare. Båda parklekarna har erbjudit sommarlovsaktiviteter och där barnen fått prova på bland annat zumba, basket och hockey.

I början av juni brann parkleksbyggnaden i Kronobergsparken ned till grunden. Under sommaren har resterna av byggnaden rivits. Sedan augusti är parkleken bemannad igen och personalen erbjuder uteverksamhet. Bodarna med cyklar, lekmaterial, grill och snickeri var oskadda efter branden, vilket möjliggör olika aktiviteter utomhus. Förvaltningen har påbörjat planeringen av ett nytt parklekshus tillsammans med fastighetskontoret.

Stadsdelsnämnden tog i april beslut om att förlänga samarbetet med den ideella föreningen Vängåvans vänner som driver parkleksverksamhet på Stora Essingen.

Förvaltningen har deltagit i arbetet med att ta fram riktlinjer för stadens parklekar. I juni fattade kulturnämnden beslut om riktlinjerna och lämnade över dem till kommunfullmäktige för vidare beredning. Förvaltningens svar på remissen tas upp på stadsdelsnämnden i september.

Öppna förskolan

Inom stadsdelsnämndsområdet finns två kommunala öppna förskolor. En på Kristinebergs strand och en i Rålambshovsparken, i samma hus som parkleken. Öppna förskolorna är eftertraktade mötesplatser för föräldrar på Kungsholmen. Personalen har under våren erbjudit föräldrar att delta i ABC-träffar för de med barn i ålder 0-2 år.

Sommarlovsaktiviteter

502 barn har sökt kolloplats vilket är fler än förra året då 464 barn sökte plats. Alla barn som sökt har erbjudits plats och 367 barn tackade ja. 226 av de som tackade ja var flickor och 146 var pojkar, vilket är en liknande fördelning som förra året.

Förvaltningen har under sommaren anordnat sommarlovsaktiviteter med fokus på att främja rörelse och social gemenskap. Förvaltningen har upphandlat Djurgårdens idrottsförening att hålla i olika sportaktiviteter med syfte att främja rörelse. Utöver sportaktiviteter har det erbjudits bland annat schackspel och biobesök för att främja social gemenskap. Alla aktiviteter som anordnats har varit gratis. Hbtqi-fritidsgården Lili har haft sommarlovsaktiviteter som anordnats tillsammans med Norra innerstadens stadsdelsförvaltning i Humlanhuset på Östermalm.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 Alla barn och ungdomar på Kungsholmen erbjuds meningsfulla fritidssysselsättningar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att barn och unga som växer upp på Kungsholmen har tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar. Parklekarna och fritidsgårdarna är trygga, jämlika och jämställda vilket innebär att alla barn kan ta del av meningsfulla fritidssysselsättningar. Utifrån mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, i Agenda 2030 ska fritidsgårdarna följa upp sina verksamheter på ett sätt som möjliggör analyser gällande skillnader i kön, könsöverskridande identitet eller uttryck och funktionsnedsättning. Detta för att öka jämlikheten och nå grupper som idag inte besöker verksamheterna.

Förvaltningen utvecklar sina fritidsgårdar i enlighet med Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar. Under 2023 kommer förvaltningen medverka i arbetet med att ta fram en strategi för parklekarna som samordnas av kulturnämnden.

Barn och unga får genom parklekar och fritidsgårdar kunskaper som gör dem redo att möta vuxenvärlden och de ges möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar. En meningsfull fritid främjar långsiktig hälsa, lärande och sociala förmågor. Verksamheterna har ett tydligt barnperspektiv och barn och unga har möjlighet att påverka sin fritidsverksamhet och uppmuntras att bidra till aktiviteter. Parkleken erbjuder pedagogiska och lekfulla miljöer.

Under året ska utvecklandet av ett fritidsbibliotek på Kungsholmen utredas. Fritidsbibliotek innebär att barn och unga i området får möjlighet att låna sport- och fritidsutrustning för att prova på olika aktiviteter.

Förväntat resultat

Fritidsgårdarna utvecklas och har fler besök (jmf år 2022)

Parklekarna erbjuder aktiviteter med fokus på utevistelse och rörelse

Öppna förskolan är en mötesplats för vårdnadshavare och barn som inte börjat på förskola

Barnen på Kungsholmen erbjuds kolloverksamhet

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel besökare som är nöjda med						95 %		2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
parklekens verksamhet								
 Barn och unga som besöker fritidsgården upplever sig vara trygga						95 %		2023
 Barn och unga som besöker fritidsgården är nöjda med utbudet av aktiviteter som erbjuds.						85 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fritidsgårdarna ska anordna aktiviteter som främjar rörelse och social gemenskap såväl inomhus som i parker och naturmiljöer.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska se över fritidsgårdarnas, parklekarnas och den öppna förskolans verksamheter samt kulturfrågor och hur dessa ska organiseras.	2023-01-01	2023-04-30	
 Förvaltningen ska se över organisering av fritidsbibliotek	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppfyllas helt under året. För sex av indikatorerna nås årsmålet men för tre nås inte årsmålen under tertialet. Förvaltningen gör dock bedömningen att målet kommer att nås. Till grund för denna bedömning ligger resultat av uppföljning inom förskolorna som genomfördes under våren om att det är en god kvalitet i den omsorg, utbildning och undervisning som erbjuds på förskolorna, och att detta bidrar till att barnen ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande.

Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Förskolorna på Kungsholmen har ett fungerande vardagsarbete och en god kvalitet utifrån de uppföljningar och aktiviteter som redovisas nedan.

Resultaten i årets förskoleundersökning har förbättrats jämfört med 2022 och visar att vårdnadshavarna bedömer att Kungsholmens kommunala förskolor har höjt sin kvalitet. På frågan "Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola" har Kungsholmens förskolors resultat ökat till 89 jämfört med 86 förra året, vilket är det tredje högsta resultatet bland stadsdelsförvaltningarna.

24 förskolor når 83 eller högre på frågan om "Vårdnadshavarna som helhet är nöjda med sitt barns förskola". Två förskolor får ett resultat under 80 på samma fråga vilket är färre än förra

året då fyra förskolor fick ett resultat under 80. Det visar att förskolor med lägre resultat förbättrat sin kvalitet under det senaste året.

Alla förskolor får höga resultat för frågor som gäller trygghet och ett respektfullt bemötande. Det totala resultatet för frågan "Jag upplever att förskolan i sin helhet är trygg och säker för mitt barn" har ökat till 91 jämfört med 88 förra året.

Det finns flera anledningar till att resultaten i förskoleundersökningen förbättrats. En av det viktigaste är att förvaltningen och rektorerna har fokuserat på uppföljningen av förskolor med lägre resultat. Det har också gjorts satsningar på att förbättra arbetsmiljön för pedagogerna vilket påverkat den pedagogiska kvaliteten positivt.

Alla förskolor arbetar aktivt med barns inflytande och delaktighet, vilket blir synligt i den pedagogiska dokumentationen.

Alla förskolor har egna mål och förväntade resultat gällande det språkutvecklande arbetet. Det målstyrda arbetet har gett effekt gällande undervisning av språk och kommunikation. I årets förskoleundersökning har resultaten förbättrats från 81 till 84 för frågan "Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt språk". Förvaltningen kan se att samarbetet med biblioteken har ökat och att högläsningen har utvecklats på många förskolor. Flera förskolor arbetar med lekvärldar där högläsning av böcker kopplas till lekvärldar av bokens innehåll.

Flera avdelningar med yngre barn lyfter fram hur de använder sig av TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) som en viktig del av det språkutvecklande arbetet. Framförallt de yngsta barnen använder det som en resurs i sin kommunikation med både pedagogerna och varandra. Flera avdelningar, både yngre och äldre, beskriver också hur man har tagit vara på barnens intresse för nya ord och hur man "samlar" på nya begrepp och tillsammans utforskat dess innebörder.

Biblioteksbesök bidrar också till en variation i litteratur och både bok-appar och biblioteket har använts för att lyssna på litteratur på olika språk. Många förskolor låter barnen göra digitala berättelser med hjälp av appar.

En förskola beskriver de effekter de kan se hos barnen genom att de arbetat med apparna "berätta" och "författa". Arbetet har bidragit till intresse och utveckling av barnens eget berättande och teckenskapande där barnen själva tagit rollen som författare och skapat egna böcker och illustrationer.

Förskolorna fortsätter fördjupningsarbetet med lek vilket innebär att pedagogerna iscensätter olika lekmiljöer som utvecklar, utmanar och inspirerar barnen till lek. Pedagogerna deltar som medlekare och kan också gå ur leken för att observera barnen och utmana dem. Leken har getts plats på alla förskolor men den iscensatta leken där pedagogerna tar en aktiv roll behöver utvecklas på flera förskolor.

I juni hade alla rektorer ett seminarium tillsammans med en lekforskare. En viktig frågeställning som diskuterades var "Lek som lärande" i förhållande till "Lek för lärande". Diskussionen handlade om att leken är viktig för barn för sin egen skull, att pedagogerna inte bara ska "använda" leken för att lära barn olika saker exempelvis ett läroplansmål. Förskolan måste värna om barns rätt till lek för sin egen skull utan att känna sig pressade att presentera

dokumentation på vad barnen har lärt sig inom olika ämnesdiscipliner.

Under höstterminen ska några av förvaltningens förskolor påbörja ett Erasmus- samarbete med förskolor på Island. Förskollärare ska besöka Island och arbeta på en vänförskola där och deras kollegor från de isländska förskolorna ska sedan komma på besök till Kungsholmens förskolor. Erasmus-samarbetet kommer att handla om lek kopplat till social hållbarhet.

Arbetet med Speciella lekgrupper har fortsatt och utvärderingen innan sommaren visar att barnens sociala kompetens har utvecklats och att de deltar i lekar med andra barn i högre grad än tidigare. Arbetet är sammanställt i en rapport.

Satsningen för att höja kvaliteten på maten i förskolorna och skapa en större likvärdighet mellan förskoleköken har fortsatt under andra tertialet. Köksmästarna har tillsammans med kockarna utvecklat mellanmålen på förskolorna och även tagit fram ett arbetsmaterial för att arbeta med matråd där barnen görs delaktiga.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

13 familjer har anmält intressen för förskola med finskspråkig personal och de står i kö till fristående förskolor med den språkliga inriktningen. Inga familjer har anmält intresse för förskola på samiska eller meänkieli.

Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

Förskolorna dokumenterar barnens lärande genom att skriva grupplärloggar i Skolplattformen. En uppföljning av förskolornas grupplärloggar har gjorts med rektorer och biträdande rektorer. Den visar att mycket av den planerade undervisningen och barnens lärande syns i lärloggarna. Pedagogerna kan utveckla arbetet med att synliggöra barnens frågor och inflytande i undervisningen.

Pedagogerna beskriver att vårdnadshavare uttrycker en stor nöjdhet både i samband med utvecklingssamtal och uppföljningssamtal och i andra dialoger. Alla förskolor bjuder in till väl förberedda visningar och får ofta positiv feedback från dessa.

En genomlysning av förskolornas Facebook-inlägg har genomförts och publiceringspolicyn för förskolorna har uppdaterats. På stadsdelsförvaltningens Facebooksida publiceras numera ett gemensamt inlägg en gång i månaden för att kommunicera ut innehållet i förskolornas verksamhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	35,5 %	2,6 %	32,9 %	35,6 %	35 %	33 %	33 %	Tertial 2 2023
  Antal barn per grupp	16 barn/avd.			16 barn/av d.	16 st	15	15	Tertial 2 2023
Analys Barngruppernas storlek är i genomsnitt 16 barn per grupp vilket är lägre än i tertialrapport 1 då det i genomsnitt var 16,4 barn per grupp. En bidragande anledning till att barngruppernas storlek inte når KF-målet är att förskolornas lokaler är utformade för								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
avdelningar med 16-21 barn. Förskolornas arbetssätt och utformningen av den pedagogiska miljön innebär att barnen delas in i mindre barngrupper under dagen. Förvaltningens bedömning är att personalens kompetens och kontinuiteten i arbetslagen är avgörande för kvaliteten, vilket bekräftas av de höga resultaten i förskoleundersökningen. Förvaltningen kommer under hösten att se över möjligheterna att minska några barngruppers storlek.								
 	Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,3 st		5,3 st	5,3 st	4,9	4,9	Tertial 2 2023
<p>Analys</p> <p>Antal barn per personal är i genomsnitt 5,3 vilket är samma resultat som i tertialrapport 1. Resultaten varierar från 5,1 till 5,7 barn per personal för de fyra olika förskoleenheterna. Skillnaden mellan förskolor och enheter beror i första hand på att barngrupper med resurspersonal för barn i behov av särskilt stöd har en högre personaltäthet. Det är generellt fler barn per personal i "äldre barnsgrupperna" och färre i "yngre barnsgrupperna".</p> <p>Förskolornas arbetssätt och utformningen av den pedagogiska miljön innebär att barnen delas in i mindre barngrupper under dagen. Förskoleundersökningen och andra uppföljningar visar att det är hög kvalitet på förskolorna och att de når läroplanens mål.</p>								
 	Förskollärartäthet	16 st			16 st	15,5 st	15,5	Tertial 2 2023
<p>Analys</p> <p>Resultaten innebär att det är 16 barn per förskollärare vilket är en förbättring jämfört med tertialrapport 1 då det var 16,5 barn per förskollärare. Det finns förskollärare som ansvarar för undervisningen i alla 97 barngrupper på Kungsholmens förskolor.</p>								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra elevhälsans organisation för förskola, grundskola och gymnasieskola, samt utreda möjligheten att införa nyckeltal för elevhälsan	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna införa lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolegårdar. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga yttorlekar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning.

Förskolans uppdrag utgår från de nationella målen i skollagen och förskolans läroplan samt

kommunfullmäktiges mål. Uppdraget är i linje med mål 4 i Agenda 2030 om en god utbildning för alla. Grunden för en hög kvalitet är legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. Förvaltningen följer upp andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Förskollärarna har ett särskilt ansvar för att leda, planera och följa upp undervisningen. Rektorer ska följa förskolornas arbete, utveckla det kollegiala lärandet och ge stöd till de medarbetare som behöver höja sin kompetens. Förskolorna ska under året utveckla dokumentationen av barnens lärande.

Alla förskolor arbetar medvetet med barnens lärande och språkutveckling med stöd av förvaltningens gemensamma dokument för pedagogiska miljöer och språk. Förskolornas specialpedagoger kommer att erbjuda barnskötare och förskollärare en utbildning om flerspråkighet under året.

Förvaltningen ska följa upp förskolornas fördjupningsarbete med leken för att se till att alla barn får ta del av inspirerande lekmiljöer. Alla förskolor arbetar med att utveckla barns förutsättningar till rörelse och pulshöjande aktiviteter på förskolan. För att nå en likvärdig förskola för alla barn har varje förskoleenhet en specialpedagog anställd. Förskollärarna tar ett gemensamt ansvar för hela förskolans analys och uppföljning av läroplansområdena. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen en regelbunden dialog med rektorerna om varje förskolas kvalitet för att öka likvärdigheten.

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor.

Leken har en central plats på alla förskolor.

Alla förskolor arbetar med rörelse och fysiska aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel avdelningar som deltar i fördjupningsarbetet om lek	86 %			91 %	90 %	90 %		Tertial 2 2023
● ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk	86 %	84	89	84 %		83 %		2023
● ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek,	89 %	89 %	89 %	85 %		85 %		2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
utveckling och lärande.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla förskolor arbetar språkutvecklande utifrån språkmodulerna; strategier för språkutveckling och språklig förebild i förskolan	2023-01-01	2023-12-31	
 Alla förskolor utvecklar kvaliteten i dokumentationen av det enskilda barnets lärande	2023-01-01	2023-12-31	
 Alla förskolor utvecklar sitt arbete med barns rättigheter	2023-01-01	2023-12-31	
 Alla förskolor utvecklar sitt arbete med tydliggörande pedagogik	2023-01-01	2023-12-31	
 Förskoleavdelningen genomför riktade stödinsatser för förskolor med lägre kvalitet för att öka likvärdighet för alla barn.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förskolornas utemiljöer utvärderas och utvecklas utifrån de gemensamma lekvärdesfaktorerna	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen genomför kompetensutvecklingsinsatser för att öka pedagogernas kunskaper om sexuella övergrepp mot barn	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska följa upp riktlinjerna för mat och måltider i förskolan under året	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.2.2 Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en tydlig och faktabaserad kommunikation och ett professionellt bemötande. Pedagogernas bemötande mot barn och vårdnadshavare följs upp genom den årliga brukarundersökningen. Varje höst går förvaltningen ut med en enkät med frågor om hur vårdnadshavare upplevt kommunikationen inför inskolningen av sitt barn. Vårdnadshavarna får ta del av barnens lärande via lärloggar och på utvecklingssamtal. Medarbetarnas nöjdhet med kommunikation och den sociala arbetsmiljön följs upp genom medarbetarenkäten, medarbetarsamtal och andra delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor. Förskolornas medarbetare rekommenderar sin arbetsplats. Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande. Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig. Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom lärloggar, föräldramöten och utvecklingssamtal

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel avdelningar som regelbundet publicerar grupplärloggar	100 %			92 %	100 %	90 %		Tertial 2 2023
● Andel vårdnadshavarna som är nöjda med inskolningen av sitt barn				98,03 %		85 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Alla förskolor genomför utvecklingssamtalen med stöd av samtalsmodulen i planering och bedömning	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Alla förskolor ska genomföra riktade kommunikationsinsatser för vårdnadshavarna under året	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Alla förskolor utvecklar sin externa kommunikation och inlägg på sociala medier	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med de fyra underliggande nämndmålen kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig på uppföljningen av utvecklingsarbetet som pågår inom flera olika områden gällande barnrätt, kompetensutveckling, tillgänglighet och delaktighet samt systematisk samverkan. Förvaltningen arbetar även förebyggande mot psykisk ohälsa, våld i nära relation och med föräldraskapsstöd.

Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver

För att kunna följa upp barn och ungas skolresultat i utredningar och placeringar gjordes ett utvecklingsarbete under tertial ett då det var nytt att fråga om specifikt skolresultat istället för skolgång. Utvecklingen har gett resultat och en egenkontroll under våren visar att frågan om skolresultat ställdes i alla kontrollerade utredningar och placeringar. Förvaltningen ser i samtal med handläggare att medvetenheten kring skolresultat som skyddsfaktor ökar när frågan om skolresultat, och inte bara frågan om skolgång, ställs systematiskt. Upplevelsen är också att frågan om skolresultat ger än bättre bild av hur skolan faktiskt fungerar och om det behövs stärkande åtgärder för att förbättra resultatet.

Arbetet med att skapa en mer systematisk och starkare samverkan mellan socialtjänst, skola och förskola pågår. Under våren inleddes samtal mellan socialtjänsten och förskolan där det

skapades ett gemensamt fokus för informationstillfällen som socialtjänsten ska hålla med förskola och skola. Informationen bygger på vilket stöd som finns att få hos socialtjänsten, vad som händer vid en orosanmälan till socialtjänsten och vad personalen bör tänka på inför att man ska göra en orosanmälan. Vid dessa tillfällen kommer det också vara fokus på att skapa relationer mellan medarbetare i förskolan, skolan och socialtjänsten med syfte att det ska bli enklare att kontakta socialtjänsten för konsultation och för att göra orosanmälningar. Socialtjänsten har även arbetat med att höja antalet anmälningsmöten där förskola och skola är anmälare för att ytterligare bygga relation, men också för att minska spänningar mellan föräldrar och skola/förskola som kan uppstå vid orosanmälningar.

För att ytterligare förbättra barn och ungas skolresultat samt samverka mellan socialtjänst och skola har projektet "skolsociala team plus" startats upp efter sommaren. Under våren beviljades Kungsholmens stadsdelsförvaltning tillsammans med socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning medel från sociala investeringsfonden och rekrytering till projektet har pågått fram till projektets start första augusti. Projektet kommer pågå fram till 30 juni 2025 och förväntas minska antalet barn med stor frånvaro i skolan.

För att öka delaktigheten hos barn och unga i utredningar och inför insatser får barn på Familjeenheten egna inbjudningar till besök. De får även en skriftlig återgivning av utredningen anpassad efter barnets/den unges ålder och mognad. Barn och unga erbjuds också muntlig återkoppling av utredningen. För att göra barn och unga mer delaktiga i insatser utarbetas ett informationsmaterial till barn vars föräldrar har familjebehandling. Detta för att barnet ska förstå vad familjebehandling är och vad det innebär för barnet. När materialet är klart kommer det att presenteras och spridas i staden på stadens planerade Öppenvårdsdag.

För att utveckla det förebyggande föräldraskapsstödet har medarbetare vid förvaltningen utbildats i "På rätt väg - Föräldraskapsstöd vid oro för kriminalitet". I vissa orosanmälningar som rör normbrytande beteende och/eller kriminalitet där utredning inte påbörjas på grund av föräldrarnas goda omsorgsförmåga, erbjuds föräldrarna föräldraskapsstöd för att få ytterligare verktyg att ta till vid behov. För att kunna erbjuda fler föräldraskapsutbildningar har fler medarbetare utbildats i Komet 3-11 år och det har därför kunnat hållas en grupp för 3-11 år och en för tonårsbarn under våren.

Vuxna får stöd och omsorg när behoven är som störst

Planering pågår för en workshop under hösten där förvaltningen tillsammans med Norra Innerstadens stadsdelsförvaltning, Polisen och Lidingö kommun med fokus på att kunna erbjuda tidigt stöd till vuxna som vill lämna en kriminell livsstil. Syftet är att utveckla arbetssätt och rutiner för samverkan kring målgruppen. Förvaltningen har inte haft kontakt med någon som vill lämna en kriminell livsstil under andra tertialet.

Arbetet med att öka andelen samordnad individuell plan (SIP) pågår enligt plan. Ärenden som har en aktuell SIP, saknar en SIP eller är i behov av en uppdaterad SIP följs upp och under hösten ska en kartläggning av antalet SIP göras.

För att öka förutsättningarna för personer med missbruksproblem och psykisk funktionsnedsättning att delta i samhällslivet har socialtjänsten både haft en fokusgrupp för

brukare och en workshop tillsammans med Västermalms församling. Till fokusgruppen var brukare med beroendeproblematik och inom socialpsykiatri inbjudna. Temat för både fokusgruppen och workshop var vilket stöd i vardagen brukarna behöver för att vara en del i samhället. Resultatet från de båda träffarna visar att brukarna har behov av sysselsättning, mer kunskap om vilken hjälp det går att få av samhället samt frågor rörande ensamhetsproblematik. Tillsammans med Västermalms församling har det därför förts diskussion om en gemensam mötesplats vars syfte skulle vara att bryta isolering, ge målgruppen ett sammanhang att befinna sig i, möjlighet till råd och stöd samt en meningsfull sysselsättning. En arbetsgrupp ska tillsättas tillsammans med Västermalms församling för att fortsätta utveckla förslaget om en gemensam mötesplats.

Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver

Arbetet med att ställa frågor om våldsutsatthet till vuxna och barn fortgår inom de myndighetsutövande verksamheterna. Aktgranskningar har genomförts som avser i vilken utsträckning frågor om våld ställs. En analys av resultaten pågår. Hittills framgår att frågor om våld ställs till barn i majoriteten av de ärenden som granskats (87 procent) och där det funnits indikationer om våld. Indikatorerna har varit tydliga och har flera gånger framgått redan i orosanmälan eller i handlingar från tingsrätten. Indikatorerna har också framkommit under utredningstiden genom att barnet eller en förälder berättat om såväl psykiskt som fysiskt våld. För att uppmärksamma om fler i familjen är våldsutsatta än vad anmälan om oro för barnet beskriver, ställs frågor om våld redan i den inledande kontakten med socialtjänsten. Frågor om våld ställs alltid vid önskemål om samarbetsamtal och om våldsutsatthet framkommer ställs FREDA-kortfrågor. För att minska risken att missa att något barn utsätts för våld diskuteras återkommande vad/vilka indikationerna kan vara att våld förekommit utöver direkt uttalade uppgifter.

Förvaltningen har under året erbjudit tre barn stöd på Relationsvåldscentrum innerstaden (RVCI), vilket är fler barn jämfört med samma period föregående år. Socialtjänsten har rådgjort med stadens juridiska avdelning gällande om stödinsatser för barn på RVCI kan beviljas trots att en vårdnadshavare motsätter sig detta. Enligt juridiska avdelningen är detta möjligt, men det kräver ett nämndbeslut. Att barn kan erbjudas stödinsatser möjliggör att fler barn som upplevt våld kan få tillgång till stöd.

Barn på skyddat boende ska tillförsäkras skolgång, vilket förvaltningen lever upp till. Under årets första och andra tertial har fyra barn varit placerade varav två i skolåldern och dessa har skolgång ordnad. De två andra barnen deltar i det skyddade boendets förskoleverksamhet.

Förvaltningen arbetar tillsammans med förskolor och skolor för att förebygga våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Inom förskoleavdelningen används utbildningsmaterial för att stärka kompetensen kring våld mot barn och i arbetet med barnen används olika böcker som Liten och trygg, Stopp min kropp och Kompisböckerna. Förskoleavdelningen arbetar också med att skapa förtroendefulla relationer mellan pedagoger och barn, vilket har medfört att barnen anförtror sig till pedagogerna. Inom socialtjänstavdelningen fortsätter fältassistenter att erbjuda skolor som har årskurs 6 och 7 det förebyggande programmet Respekt och Självrespekt (RoS). Fyra skolor har tagit emot erbjudandet och fältassistenter håller nu RoS för sju klasser om tre lektionstillfällen. Både

lärare och elever uppskattar programmet och det är en stor efterfrågan från skolorna att få ta del av RoS. Polhems anpassade gymnasieskola får fortsatt stöd med implementeringsstöd i implementering av Mentorerna i våldsprevention (MVP). Under hösten kommer ett bokningssystem att upprättas där skolorna digitalt kan boka in fältassistenter till föreläsningar om RoS och MVP för att det ska bli ännu mer tillgängligt.

Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får individuellt utformade insatser som bidrar till delaktighet och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv

För att genomförandeplaner ska återge den enskildes individuella behov och intressen samt förmågor och önskemål arbetar daglig verksamhet aktivt med brukarnas delaktighet. Samtal har förts med brukare gällande detta och personalen uppfattar att brukarnas medvetenhet kring vad beställningar, genomförandeplaner och uppföljningssamtal innebär har stärkts. För att ytterligare kunna involvera brukarna i upprättande av genomförandeplaner har medarbetarna inventerat vilka olika typer av hjälpmedel och stöd brukarna behöver för att kunna vara delaktiga.

Medarbetarna vid daglig verksamhet har också haft utbildning i social dokumentation med fokus på brukarinflytande. I utbildningen användes en metod som kallas möjlighetsanalys, som skapar fokus på det medarbetarna kan påverka och stärker det salutogena förhållningssättet till brukarna. Utifrån en granskning av journalanteckningar har enheten sett att möjlighetsanalyserna har gett positiva resultat för brukarna i form av nya aktiviteter, förbättrade relationer samt förbättrat mående.

Inom förvaltningens grupp- och servicebostäder har det skett en egenkontroll gällande upprättade genomförandeplaner. Genomförandeplanerna ska beskriva hur en beslutad insats praktiskt ska genomföras för brukaren och ska finnas upprättad i den enskildes akt. Resultatet visar att vissa brukare saknar genomförandeplaner och att vissa genomförandeplaner saknar uppföljning. Detta kommer att åtgärdas under hösten.

För att alla medarbetare ska ha en aktuell utbildningsplan har utförarenheterna inom omsorgen för funktionshindrade gjort en kartläggning av kompetensen hos medarbetarna. Majoriteten av medarbetarna saknar utbildning inom vård och omsorg, men har mångårig erfarenhet av att arbeta med målgruppen. Flera åtgärder görs för att höja kompetensen genom olika utbildningar och handledning. Förvaltningen arbetar med att erbjuda medarbetare valideringsutbildningar så att de kan få titeln stödassistent. Flera medarbetare har under perioden validerats och ett flertal medarbetare har en pågående utbildning. Det finns dock utmaningar med att många medarbetare deltar i utbildningen samtidigt. Vikarier måste rekryteras i deras ställe och det är svårt att rekrytera erfarna vikarier till verksamheterna.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens arbete med tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning utgår från *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023*. Målsättningen är att främja ett inkluderande och tillgängligt stadsdelsområde. Stadsmiljön planeras utifrån ett tillgänglighetsperspektiv i ett tidigt skede och tillgänglighetsförbättringar i utemiljön görs löpande på parkmark.

Kungsholmens och Norra innerstadens stadsdelsförvaltningar kommer att ha ett gemensamt

regionalt råd för funktionshinderfrågor. Rådet kommer att arbeta strategiskt i ärenden som rör tillgänglighet och delaktighet utifrån "instruktion för bolagsstyrelse- och nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor".

Inom daglig verksamhet finns flera olika forum för brukarna att lämna synpunkter och förslag på verksamheten. Dessa möten sker på individ, -grupp och verksamhetsnivå då det finns en uttalad vilja från verksamhetens sida att brukarna ska vara med och påverka så långt det är möjligt. Synpunkter och förslag från brukarna har under tertialet samlats ihop och vissa av dessa har redan genomförts. Till exempel har verksamheten skapat en tillgänglig folder med bilder på vilken personal som arbetar i vilket arbetsteam. Andra förslag planeras att genomföras under året, till exempel bildandet av en träningsgrupp. I verksamheten ingår nu även brukare i den arbetsgrupp som planerar verksamhetsgemensamma aktiviteter och efter aktiviteterna har brukarna fått svara på en enkät om vad som upplevdes bra och mindre bra.

Medarbetare inom verksamhetsområdet för funktionshindrade har deltagit i föreläsningar med syfte att öka kunskapen om kognitionslära. Under sommaren har utförarenheterna tillsammans med sakkunnig i kognition gjorts en översyn av den kognitiva miljön i lokalerna för daglig verksamhet och grupp- och servicebostäder med syfte att skapa en mer tillgänglig miljö för brukarna. Detta har lett till förändringar i den fysiska miljön så som enfärgade textilier, borttagning av tavlor och möbler.

Inom Enheten för stöd och service har boendemöten och brukarråd införts för att öka delaktigheten. En viktig del för att göra verksamheten än mer tillgänglig och att utveckla delaktigheten ytterligare är att utveckla kommunikationen mellan medarbetare och brukare. Enheten har därför ansökt om lokala utvecklingsmedel för att kunna anställa en stödpedagog under 2024 för att förbättra kommunikationen i ovanstående syfte.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	17 %	14,3 %	20,5 %	14,1 %	17 %	21 %	24 %	Tertial 2 2023
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				86 %		95 %	öka	2023
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				95 %		95 %	öka	2023
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				87 %		85 %	80 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				93 %		90 %	90 %	2023
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				86 %		87 %	79 %	2023
● Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)				93,75 %		90 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)				71,43		76 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)						70 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	83,33	80 %	100 %	100	75	75 %	75 %	Tertial 2 2023
● Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	92,59	100 %	87,5 %	48,56	70	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023
Analys								
Resultatet avser inte utredningar för barn och unga enligt LSS utan bara de enligt SoL. Detta utifrån att förvaltningen saknar statistik avseende dessa utredningar. Anledningen är att nya metoden för statistikinsamling inte är helt implementerad i verksamheten. Arbetet med att öka barn med funktionsnedsättnings delaktighet i utredningar har dock fortgått enligt plan under tertialet och en genomlysning för att fram resultat för indikatorn kommer att ske till verksamhetsberättelsen.								
◆ Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer				69 %		92 %	Tas fram av nämnd	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
med funktionsnedsättning)								
Analys								
Förvaltningen prognostiserar att årsmålet delvis kommer att uppnås mot bakgrund av föregående års resultat. Arbetet pågår för att säkerställa brukarnas upplevelse av trygghet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatrins bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strukturerad och systematisk samverkan inom stadsdelen med socialtjänst, förskola, skola och fritidsverksamhet samt genom extern samverkan med polis och Region Stockholm. Samverkan sker på både individ- och organisatorisk nivå och leder till att barn och unga i riskzon identifieras tidigt och får det stöd de behöver. Socialtjänsten arbetar på flera olika sätt enligt mål 4, god utbildning för alla, mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, i Agenda 2030. Under 2023 ska socialtjänsten särskilt följa skolresultaten och sätta in insatser där det behövs för barn och unga som är föremål för barnavårdsutredningar samt för barn som är placerade i samhällets vård. Barn och unga som är placerade i samhällets vård har ofta en sämre hälsa och förvaltningen utvecklar därför uppföljningen kring fysisk och psykisk hälsa samt tandhälsa för dessa barn. Socialtjänsten ska också särskilt fokusera på att säkerställa delaktighet för alla barn utifrån deras ålder och mognad samt säkerställa barnperspektivet och barnrättsperspektivet i verksamheten.

Förvaltningen arbetar förebyggande och kunskapsbaserat för att erbjuda tidigt stöd och insatser till barn, unga och deras föräldrar. Förvaltningen arbetar bland annat med socialt fältförlagt arbete där barn och unga befinner sig, erbjuder skolföreläsningar samt råd- och stödsamtal till unga på ungdomsmottagningen. Föräldrar erbjuds fria, icke-biståndsbedömda

rådgivande samtal med familjehandlare och olika föräldrastödsprogram.

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med socialtjänstens samlokalisering hos polisen för att stärka samverkan och tidigt kunna nå barn och unga i kriminalitet.

För att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten genomförs egenkontroller och brukarundersökningar under året.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Barn och ungdomars skolresultat följs upp i barnavårdsutredningar och vid placeringar

Socialtjänstens samverkan med förskola och skola intensifieras

Barns delaktighet under hela utredningsprocessen och vid insatser ökar (jmf 2022)

Det förebyggande föräldraskapsstödet utvecklas

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska kartlägga befintliga handlingsplaner och samverkansöverenskommelser i syfte att identifiera utvecklingsområden.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska tydliggöra fältassistenterens uppdrag mot ett socialt uppsökande fältarbete kopplat till Stockholms standard för socialt fältarbete	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska uppdatera den lokala handlingsplanen gällande Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstens verksamheter genomför brukarundersökningar/brukardialoger/fokusgrupper för respektive målgrupp.	2023-01-01	2023-10-31	
 Socialtjänstens verksamheter ska arbeta med utveckling av barnrättsperspektivet utifrån vad som framkommit i tidigare undersökningen av detta.	2023-06-01	2023-10-31	
 Socialtjänstens verksamheter säkerställer/undersöker rättssäkerheten i den sociala dokumentationen.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstens verksamheter undersöker hur väl barnrättsperspektivet är implementerat i respektive verksamhet.	2023-01-01	2023-05-31	

Nämndmål: 1.3.2 Vuxna får stöd och omsorg när behoven är som störst.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att erbjuda tidiga och kunskapsbaserade insatser utifrån varje individs behov och med hänsyn till brukarperspektivet. Uppföljningar och

egenkontroller ligger till grund för att säkerställa insatser av god kvalitet.

Förvaltningen arbetar på flera sätt utifrån Agenda 2030, bland annat med mål 3 om god hälsa och välbefinnande, mål 5 om jämställdhet och mål 10 om minskad ojämlikhet. Genom insatsen behandlingsassistent möjliggörs för brukare med beroendeproblematik och/eller psykisk funktionsnedsättning att vara delaktig i samhällslivet. För att möjliggöra detta för fler brukare ska utformningen av insatsen behandlingsassistent kartläggas så att den anpassas utifrån brukarnas behov.

Vuxna med beroendeproblematik ska erbjudas insatser för att komma ifrån missbruket och vuxna med psykiska funktionsnedsättningar ska leva ett självständigt liv. För att säkerställa att brukarnas behov av stöd och insatser blir tillgodosedda ska arbetet med samordnad individuell plan (SIP) fortsätta utvecklas. Intern samverkan såväl som samverkan med andra myndigheter, regionen och civilsamhället möjliggör att brukaren kan få samordnade insatser och vård från flera huvudmän. För att öka förutsättningarna för att vuxna med multipla diagnoser ska få rätt insatser är kompetenshöjande insatser om LSS-diagnoser viktiga.

Förvaltningen arbetar för att vara tillgänglig så att personer som vill lämna en kriminell livsstil får en snabb kontakt. Samverkan med polismyndigheten, kriminalvården och civilsamhället ligger till grund för samordnat stöd till denna målgrupp.

Barnrättsperspektivet är även fortsättningsvis centralt i ärenden där det finns barn. Under året ska förvaltningen utveckla arbetet med stöd till barn som har föräldrar med beroendeproblematik och/eller psykisk funktionsnedsättning.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Vuxna som vill lämna en kriminell livsstil får kontakt med socialtjänsten inom 24 timmar. Andelen SIP i missbruks- och socialpsykiatriärenden ökar (jmf 2022).

Beställningar och genomförandeplaner återger den enskildes individuella behov och intressen samt förmågor och önskemål.

Socialtjänsten ger förutsättningar för personer med missbruksproblem och psykisk funktionsnedsättning att delta i samhällslivet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen kartlägger hur insatsen behandlingsassistent kan utformas för att möjliggöra så att brukare kan ta del av samhällslivet.	2023-01-01	2023-08-31	
🟢 Förvaltningen skapar en gemensam rutin med lokalpolisområdet för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm avseende avhoppare.	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medarbetare inom socialpsykiatri får kunskapshöjande insatser inom LSS-diagnoser.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstens verksamheter genomför brukarundersökningar/brukardialoger/fokusgrupper för respektive målgrupp.	2023-01-01	2023-10-31	
 Socialtjänstens verksamheter ska arbeta med utveckling av barnrättsperspektivet utifrån vad som framkommit i tidigare undersökningar.	2023-06-01	2023-10-31	
 Socialtjänstens verksamheter säkerställer/undersöker rättssäkerheten i den sociala dokumentationen.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstens verksamheter undersöker hur väl barnrättsperspektivet är implementerat i respektive verksamhet.	2023-01-01	2023-05-31	

Nämndmål: 1.3.3 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att tillförsäkra att alla som är utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och skydd. Insatser erbjuds också till personer som fallit offer för människohandel, prostitution, sexuellt våld oberoende relation samt till våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer. Till grund för arbetet ligger Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel mot sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 samt Handlingsplan för att motverka människohandel och prostitution 2021.

Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Agenda 2030. Bland annat med att öka jämställdheten (mål 5), minska ojämlikhet (mål 10), minska våldet i världen (delmål 16.1) samt skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld (delmål 16.2). Det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller ska under 2023 fortsätta genom att skolor erbjuds stöd i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och respekt och självrespekt (ROS). Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs tillsammans med förskolor och skolor.

Våldsutsatta ska uppmärksammas genom att frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna. Barn som upplever eller har upplevt våld ska erbjudas eget stöd. Samarbetet med Relationsvårdscentrum innerstaden utgör en central roll för stöd till våldsutsatta, barn som upplevt våld och våldsutövare. Förvaltningen ska försäkra att medarbetare har kunskap om de målgrupper som Stockholms stads program riktar sig till. Personer med särskild sårbarhet ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Ett fortsatt utvecklingsområde för 2023 är att komma i kontakt med och motivera våldsutövare att ta emot stöd.

I enlighet med gällande överenskommelsen mellan polismyndigheten och förvaltningen ska samverkan fortsätta för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna inom socialtjänstens och äldreomsorgens myndighetsutövande verksamheter.

Barn som upplever eller har upplevt våld erbjuds individuellt anpassat stöd.

Barn tillförsäkras förskola eller skolgång vid placering på skyddat boende.

Socialtjänsten tillsammans med förskola och skola förebygger våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andel våldsutsatta där målet med insats från Relationsvåldscentrum Innerstaden uppnåtts.						70		2023
● ♀ Andel våldsutövare där målet med insats från Relationsvåldscentrum Innerstaden uppnåtts.						70		2023
● ♀ Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som har kontakt med Relationsvåldscentrum Innerstaden.						25		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förvaltningens enheter inom socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen ska säkerställa att alla medarbetare har gått webbkurs om våld, webbkurs heder samt webb utbildning om sexuell exploatering av barn, prostitution och människohandel.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Myndighetsutövande enheter inom Socialtjänstavdelningen och Äldreomsorgsavdelningen ska kartlägga andelen ärenden där frågor om våld ställs.	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Socialtjänstavdelningen ska genomföra workshop för socialtjänstens myndighetsutövande verksamheter samt enheten	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
för prevention och familjebehandling i syfte att utveckla arbetet med att motivera våldsutövare att ta emot stöd.			

Nämndmål: 1.3.4 Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får individuellt utformade insatser som bidrar till delaktighet och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att beakta funktionshinderperspektivet. Arbetet sker utifrån Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Socialtjänsten arbetar på flera sätt för att ingen ska lämnas utanför enligt mål 10 minskad ojämlikhet och mål 5 om jämställdhet i Agenda 2030. Under 2023 ska socialtjänsten särskilt fokusera på att säkerställa delaktighet för brukare i upprättande av beställningar och genomförandeplaner. Arbetet ska ske genom utbildning i social dokumentation och egenkontroller av dokumentation. Under 2023 ska en analys av brukarundersökningen inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning göras ur ett jämställdhetsperspektiv.

För att öka upplevelsen av trygghet inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning säkerställer förvaltningen genom det pedagogiska ramverket att alla medarbetare har en grundkompetens inom området. Särskild fokus ligger på frågor om kognition och lågaffektivt bemötande. Förvaltningen fortsätter arbetet med antagen färdplan för enhetlig yrkestitulatur inom stadens LSS-verksamheter.

Förvaltningen skapar förutsättningar för att personer med funktionsnedsättning ska ha en meningsfull sysselsättning och fritid. Arbetet sker genom att underlätta brukares övergång till arbete på den ordinarie arbetsmarknaden. Förvaltningen arbetar för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv genom insatsen ledsagning. Arbetet sker utifrån stadens riktlinjer om ledsagning.

Hälsofrämjande insatser erbjuds i förvaltningens verksamheter i syfte att öka den fysiska och psykiska hälsan hos målgruppen. Under 2022 ska alla brukare som bor på grupp- och servicebostäder enligt LSS erbjudas friskvårdskort på stadens simhallar. Under 2023 fortsätter arbetet med digitaliseringen, bland annat genom att se över bandbredden i förvaltningens grupp-och servicebostäder.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsen utformning ökar (jmf 2022)

Beställningar och genomförandeplaner återger den enskildes individuella behov och intressen samt förmågor och önskemål

Förvaltningens grupp- och servicebostäder samt daglig verksamhet har en aktuell utbildningsplan för alla medarbetare

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Företrädare och anhöriga inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning erbjuds föreläsning om kognitionslära	2023-01-01	2023-06-30	
▶	Hälsöfrämjande aktiviteter genomförs i förvaltningens grupp och servicebostäder och på daglig verksamhet	2023-01-01	2023-12-31	
▶	Kunskaphöjande insatser om samtal med barn till föräldrar som har funktionsnedsättningen	2023-01-01	2023-12-31	
✓	Medarbetare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning ökar kunskapen om kognitionslära	2023-01-01	2023-05-31	
▶	Socialtjänstens verksamheter genomför brukarundersökningar/brukardialoger/fokusgrupper för respektive målgrupp	2023-01-01	2023-10-31	
▶	Socialtjänstens verksamheter ska arbeta med utveckling av barnrättsperspektivet utifrån vad som framkommit i tidigare undersökningen av detta.	2023-06-01	2023-10-31	
▶	Socialtjänstens verksamheter säkerställer/undersöker rättssäkerheten i den sociala dokumentationen.	2023-01-01	2023-12-31	
✓	Socialtjänstens verksamheter undersöker hur väl barnrättsperspektivet är implementerat i respektive verksamhet.	2023-01-01	2023-05-31	
✓	Utreda om frågor om fysisk aktivitet och hälsa kan ställas vid uppföljning av insatser inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning.	2023-01-01	2023-05-31	
▶	Översyn av den kognitiva miljön genomförs i alla gemensamhetsutrymmen inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med de två underliggande nämndmålen kommer att uppnås helt under året. Bedömningen görs utifrån att förvaltningen kontinuerligt arbetar med att äldre ska ha en tillvaro och vård som präglas av hög kvalitet, trygghet, självbestämmande och är individanpassad.

Den enskildes vård- och omsorg är trygg och individanpassad

Serafens vård- och omsorgsboende kommer i september att öppna en avdelning, som har varit tomställd sedan pandemin, med nio boendeplatser som har inriktning kognitiv sjukdom för

personer under 65 år. Inriktningen är efterfrågad inom Stockholm stad.

Under tertialet har samverkan med Regionen intensifierats för att vårdtagarna ska få en mer samordnad vård- och omsorg. Bland annat har en projektplan tagits fram för att starta ett samverkansprojekt mellan hemtjänsten och Fridhemsplans vårdcentral. Projektet ska undersöka hur samarbetet kring BPSD-registreringar (nationellt kvalitetsregister för att minska beteendemässiga symptom vid demens) kan utformas. Projektet kommer att utvärderas av Äldrecentrum som är en stiftelse grundat av Region Stockholm och Stockholms stad. BPSD-registret har visat sig vara ett framgångsrikt arbetssätt som ökar livskvaliteten för den äldre. Samverkansmöte har även hållits med läkarorganisationen Capio Legevisitten, kring kognitiv bedömning vid inflyttning till särskilt boende. Ambitionen på sikt är att införa bedömning av kognitiv status som ett obligatoriskt inslag vid inflyttning till särskilt boende på Kungsholmen. Syftet med båda ovanstående initiativ är att få en helhetsbild av den äldres fysiska och kognitiva status så att individuella behov uppmärksammas och kan omhändertas på ett optimalt sätt.

Förvaltningen har en SIP-samordnare som under våren formaliserat olika samverkansmöten mellan biståndshandläggare och vårdcentraler. Parterna har uttryckt att samverkan har förbättrats de senaste två åren. Antalet upprättade SIP (samordnad individuell plan) har ökat jämfört med föregående år vilket innebär ökad samsyn över den enskildes vårdbehov.

Uppdateringar gällande ramtid pågår för att skapa samsyn mellan beställarenheten och hemtjänsten. Ramtid innebär att beslutet den enskilde får om beviljad hemtjänst, är mindre detaljerat. Beslutet beskriver behovet av hemtjänst och syftet med insatserna samt en ramtid för utförandet. Detaljplaneringen om hur och när insatserna ska genomföras, gör sedan utföraren upp tillsammans med den enskilde. Arbetssättet medför att omsorgstagaren har större inflytande över sin beviljade hemtjänst.

Kungsholmen planerar att tillsammans med Norra innerstaden starta ett träningscenter (Metodikum) för medarbetare gällande utförandet av praktiska vård- och omsorgsmoment, såsom munhälsa, venprovtagning, såromläggning samt lyft- och förflyttningsteknik. En inventering och rapport har tagits fram som identifierar vilka kompetensutvecklingsområden som ska ingå i träningscentret.

Digital läkemedelssigenering är införd som arbetssätt på alla särskilda boenden, vilket ger en ökad patientsäkerhet. Under hösten ska utveckling ske genom att lägga till fler funktioner, såsom att lägga in och följa upp olika mätvärden för patienterna.

En ny mätning i basala hygienrutiner har genomförts för de verksamheter som inte nådde målet i mätningen under tertial ett. Alla har förbättrat sina resultat men två boenden når fortfarande inte uppsatt mål. Arbete med följsamheten till basala hygienrutiner behöver ständigt pågå. En ny mätning kommer att genomföras av alla verksamheter i höst.

Förberedelser har skett för införande av *Nyckelfri hemtjänst* som kommer implementeras hos hemtjänsttagarna på Kungsholmen under augusti och september.

Resursteam har införts under årets första hälft inom vissa verksamheter för att täcka frånvaro och öka kontinuiteten. Inom hemtjänsten pågår arbete för att ha geografiskt mindre arbetsgrupper för att öka kontinuiteten för de äldre.

Under perioden har olika typer av kompetensutveckling samt omvärldsbevakning skett för att förvaltningen ska vara uppdaterad på det senaste inom äldreomsorgen. Bland annat har chefer besökt Vitalis-mässan i Göteborg som är en konferens kring eHälsa och framtidens vård- och omsorg. Medarbetare på Tryggt mottagande har deltagit på Demensdagarna i Örebro för kunskapshöjning inom demensområdet. För att höja kompetensen bland medarbetare inom svenska språket har cirka 60 medarbetare deltagit i språkutbildningar en gång i veckan på betald arbetstid. Lärarens bedömning är att de flesta har utvecklat sitt språk. Under hösten ska språkutbildningarna fortsätta. Verksamheterna har under perioden utbildat språkbud vars uppgift som ombud kommer vara att stötta medarbetare som behöver hjälp med språket vid dokumentation, kontakt med anhöriga et cetera. Förvaltningens sakkunnig inom kognition har hållit en utbildning på två dagar inom psykisk hälsa för hemtjänstpersonal samt biståndshandläggare. Dietisterna har hållit i flera föreläsningar under våren, bland annat hur undernäring kan förebyggas inom hemtjänsten och sjuksköterskorna har utbildats i kost vid palliativ vård. Sjuksköterskorna har även fått utbildning av apoteket med temat läkemedel för äldre. En utbildning i säker läkemedelshantering för undersköterskor hölls i början på sommaren för de som skulle få delegering att administrera läkemedel.

Den enskilde har en hög livskvalité och lever ett självständigt liv

Under perioden har utevistelserna ökat. Alla verksamheter har anställt medarbetare som har i uppdrag att erbjuda promenader samt stöd vid utevistelser. Denna satsning på extra promenadhjälp kommer att pågå året ut. Flera utflykter har genomförts på boendena, till exempel picknick i Nyckelviken och besök på olika museum. Ett nätverk har startats för aktivitetsansvariga med syfte att inspirera varandra och byta idéer. Sociala besök av Ung Omsorg, Seniorglädje samt vårddjur har genomförts kontinuerligt på de särskilda boendena.

Alla på särskilt boende samt personer med omsorgsinsatser inom hemtjänsten, har en fast omsorgskontakt som känner omsorgstagaren särskilt samt uppmärksammar dennes behov och sköter bland annat kontakter med anhöriga och sjukhus.

Baltzars träfflokal för seniorer anordnade under våren en informationsdag med syfte att informera om vilket stöd och hjälp som ges ifrån äldreomsorgen. Under perioden har träfflokalen erbjudit seniorer ett varierat utbud av aktiviteter. Till exempel har man erbjudit digitala visningar på Liljevalchs samt en guidad visning i stadshuset med anledning av stadens 100-årsjubileum. Den nyanställda hälsopedagogen har genomfört träningspass och individuella hälsotester. Midsommarafton samt minoriteternas flaggdagar har firats. Prideveckan uppmärksammades i augusti med olika aktiviteter och var uppskattat. Livsberättargrupper har fortsatt med fulla grupper. Förvaltningens fixartjänst som hjälper äldre med vardagssysslor som kan vara riskfyllda, kommer att utveckla och mer systematiskt arbeta med brandsäkerhet hos äldre. Detta är i enlighet med stadens uppdragsbeskrivningar.

Vård- och omsorgsboendena har under våren genomfört ett projekt (Open) för att öka den fysiska och psykiska hälsan genom fysisk aktivitet tillsammans med näringsrika mellanmål. Det har varit uppskattat bland de äldre som både har gått upp lite i vikt samt att de klarar fler övningar jämfört med i början. Med anledning av de positiva resultaten ska det fortgå i höst. En matlagningskurs har hållits för män med syfte att främja ett ökat välmående samt stärka matlagningen vilket har gett goda resultat. Ny kurs kommer genomföras i höst.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				82 %		87 %	87 %	2023
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				76 %		79 %	79 %	2023
  Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter						50 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser						65 %	65 %	2023
  Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser						40 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm						65 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	90 %	86 %	93 %	97 %		93 %	93 %	2023
Analys								
Nöjdheten är fortfarande på en hög nivå. Resultaten i undersökningen är i linje med stadens resultat men är generellt några procentenheter lägre. Ansvariga chefer analyserar resultatet för sin verksamhet och se över lämpliga åtgärder för att öka nöjdheten ytterligare.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				85 %		86 %	86 %	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				74 %		82 %	82 %	2023
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				11,37		10	Max 10 personer	2023

Nämndmål: 1.4.1 Den enskildes vård- och omsorg är trygg och individanpassad

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att vården och omsorgen ges med hög tillgänglighet. Det innefattar att omsorgstagaren har lätt att nå hemtjänstpersonalen genom olika kontaktvägar. På vård- och omsorgsboende ska omsorgspersonal finnas på avdelningen och sjuksköterska finns på plats i huset dygnet runt.

Utifrån Agenda 2030 mål 3, god hälsa och välbefinnande, ska omsorgstagaren ha en god hälsa och möjlighet att bibehålla sina egna förmågor genom hälsofrämjande insatser. Patientsäkerheten säkerställs genom att medicinskt ansvariga har rätt kompetens och ett smittskyddsarbete utifrån Sveriges Kommuner och Regioners analysverktyg bedrivs inom enheterna.

I linje med Agenda 2030 mål 2, ingen hunger, ska omsorgstagares nutrition förbättras och näringsbehov tillgodoses. Som stöd i arbetet genomförs övergripande mätningar för att identifiera, bedöma, diagnostisera och behandla nutritionsproblem på individnivå för att kunna planera för lämpliga åtgärder.

Omsorgstagare som flyttar in på vård- och omsorgsboende behöver ett välfungerande teamarbete omkring sig för att enheten ska kunna säkerställa en god patientsäkerhet. Målet med teamarbetet är bland annat att kartlägga psykiska och beteendemässiga symtom för att gemensamt finna åtgärder för ökad livskvalité.

God samverkan med sjukvården är också en del av en äldrevänlig stad. Antal personer i ordinärt boende som tackar ja och får en individuell samordnad plan (SIP) för sina vård- och omsorgsinsatser behöver öka. Den fasta omsorgskontakten och biståndshandläggaren ska se och agera på förändrade behov hos omsorgstagaren och bevaka dennes rätt att få en SIP.

Under 2023 ska arbetssätten utvecklas kring digital läkemedelssigenering (APPVA) och nyckelfri hemtjänst ska införas.

Myndighetsutövningen är rättssäker genom att beställarenheten följer rättsläget och Stockholms stads riktlinjer för handläggning inom äldreomsorgen.

Andelen äldre som sammanbor ökar och det är framförallt kvinnor som vårdar sina män i hemmet. I enlighet med Agenda 2030 mål 5, jämställdhet, ska en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet eftersträvas. Samtalsgrupper och anhängigavlastning i form av korttidsvård samt plats på dagverksamhet är insatser för att stödja närstående och ge den anhöriga möjligheten till egen tid.

Nationella minoriteters nationaldagar ska uppmärksammas på träfflokal Baltzar i linje med Agenda 2023 mål 10, minskad ojämlikhet.

Förväntat resultat

Vård- och omsorgsinsatser ges med hög tillgänglighet och stödjer omsorgstagarens hälsa och funktionsförmåga.

Omsorgstagaren får en god och näringsriktig kost.

Vård- och omsorgsinsatserna är samordnade utifrån omsorgstagarens behov.

Bemanningen planeras med kontinuitet och med rätt kompetens.

Omsorgstagarens behov tillgodos utifrån skälig levnadsnivå.

Anhöriga ges stöd och avlastning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel digitalt signerade insatser i APPVA	96 %					70 %		Tertial 2 2023
● Andel personer bosatta på vård- och omsorgsboende som uppger att det är ungefär samma personal som ger hjälpen	77 %					77 %		Tertial 2 2023
● ♀ Andel personer med hemtjänst som anser att biståndshandläggarens beslut är anpassat efter dennes behov						71 %		2023
● ♀ Andel personer som upplever att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten						81 %		2023
● ♀ Andel personer som upplever att det känns tryggt att bo på sitt vård- och omsorgsboende						83 %		2023
● Andelen BPSD-registreringar gjorda i team (sjuksköterska, kontaktperson och rehab-personal).	100 %					80 %		Tertial 2 2023
◆ Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler.	60 %					75 %		Tertial 2 2023
Analys								
En ny mätning gjordes för de verksamheter som inte nådde målet under tertial 1 (Serafen, S:t Erik, Solbacken, dock ej hemtjänsten). Alla verksamheter förbättrade sitt resultat i den nya mätningen. En ny mätning för alla verksamheter kommer göras i höst.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Vård- och omsorgsboende: andel äldre som är nöjda med den mat som serveras				70 %		72 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anhöriga till personer över 65 år med demenssjukdom erbjuds att delta i samtalsgrupp	2023-01-01	2023-12-31	
 Beställarenheten genomför aktgranskning av utredning, beställning och beslut två ggr per år med fokus på ramtid och det salutogena.	2023-01-01	2023-12-31	
 Dietist smaktestar matlådor för att kontrollera kvalitén på den mat som levereras till hemtjänsten från Fridas servering samt maten som serveras på Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende och Serafens vård- och omsorgsboende.	2023-01-01	2023-12-31	
 En måltidsstrategi ska tas fram för äldreomsorg	2023-04-21	2023-12-31	
 För att öka kunskapen om patientsäkerhet ska samtliga chefer och legitimerad personal under 2023 genomföra webbutbildningen "Säker vård" från Socialstyrelsen.	2023-01-01	2023-12-31	
 Personer på särskilda boenden som är undernärda eller har en risk för undernäring vid MNA-bedömningen ges insatser utifrån en hälsoplan.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.4.2 Den enskilde har en hög livskvalité och lever ett självständigt liv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att individuella önskemål och intressen beaktas och tillgodoses i så hög grad som möjligt vid erbjudande om daglig utevistelse och aktiviteter. Vård- och omsorgsboendena ska erbjuda minst två olika dagliga aktiviteter plus ytterligare en större aktivitet som ordnas minst en gång i veckan. Målet är att stärka den fysiska och psykiska hälsan och i förlängningen möjligheten till ett självständigt liv. Arbetssätten ska omfatta dokumentation av erbjudande om utevistelse och aktiviteter samt kontinuerlig uppföljning.

Gemensamhetsytorna på särskilda boenden ska göras trivsamma och anpassningar ska göras utifrån omsorgstagarna. Genom måltidsobservationer kommer förvaltningen att följa upp hur måltiden och miljön kring denna kan utvecklas.

Omsorgstagaren ska kunna påverka hur insatserna utförs. För att kunna möjliggöra det ska varje omsorgstagare ha en fast omsorgskontakt och en genomförandeplan som belyser hur och när insatserna ska utföras.

Omsorgstagare och anhöriga ska känna till vart de ska vända sig med synpunkter och klagomål och inkomna förbättringsförslag ska tas tillvara av enheten.

Sociala besök på vård- och omsorgsboenden och servicehus genomförs genom Ung Omsorg vars ungdomar erbjuder aktiviteter på helger, Senior glädje som erbjuder aktiviteter och promenadgrupper och besök av vårddjur.

Seniorer på Kungsholmen ska känna till Baltzar träfflokal som erbjuder förebyggande insatser för att främja den fysiska hälsan och det psykiska välmåendet. Förvaltningen ska rekrytera en hälsopedagog som bland annat kommer erbjuda ledarledd gymnastik, utföra hälsotester och samverka med idrottsförvaltningen.

Förväntat resultat

Utevistelser och aktiviteter planeras och genomförs utifrån omsorgstagarens önskemål. Det är trivsamt i enheternas gemenskapsytor och de är anpassade utifrån målgruppen. Omsorgstagarens åsikter och önskemål beaktas vid förbättringsarbete. Omsorgstagarens har en fast omsorgskontakt som särskilt bevakar dennes behov och samordnar kontakter. Omsorgstagaren får stöd för att främja ett ökat välmående.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel personer med hemtjänst som anger att de får hjälp så som är överenskommet	93 %					90 %		2023
 ♀ Andel personer på vård- och omsorgsboende som uppger att möjligheterna att komma utomhus är bra						54 %		2023
 ♀ Andel personer som upplever måltiderna på sitt vård- och omsorgsboende är en trevlig stund på dagen						66 %		2023
 ♀ Vård- och omsorgsboende: andel äldre som är nöjda med aktiviteter inom boendet				46 %		63 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Beställarenheten skickar inför varje tertial ut sammanställning till utföra vilka som saknar genomförandeplan.	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Måltidsobservationer genomförs två gånger per år vård- och omsorgsboendena. Årets fokusområde är att personalen skapar en trevlig måltidsmiljö och att måltiden är individanpassad.	2023-01-01	2023-12-31	
 Personer erbjuds samtalsgrupper i samarbete med riksorganisation Hjärnkoll för att främja livskvalité.	2023-01-01	2023-12-31	
 Äldreomsorgen ska rekrytera en hälsopedagog till Baltzars träfflokal.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås helt under året. Förvaltningens bedömning grundar sig på att verksamheter förvaltningen erbjuder meningsfulla aktiviteter och social samvaro oavsett kön, bakgrund och funktionsförmåga.

Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett rikt kultur- idrotts- och föreningsliv

Personer med funktionshinder informeras årligen om fritidsnätet där olika aktiviteter är samlade och har även löpande informerat om möjligheten att få friskvårdskort på stadens simhallar. På förvaltningens gruppboendestäder har personalen under året arbetat aktivt med att erbjuda olika kulturaktiviteter. Det finns fritidsansvariga som tillsammans med samordnare och stödperson planerar olika aktiviteter tillsammans med brukarna. Aktiviteter har utförts både i grupp och individuellt. Bilder och texter gällande aktiviteter har tillgänglighetsanpassats och det finns inplanerad tid för kulturaktiviteter i arbetsscheman. Exempel på aktiviteter om skett i grupp är midsommarfirande på Skansen och dans på Fryshuset.

På förvaltningens dagliga verksamhet arbetar man med välmående och hälsofrämjande aktiviteter. Verksamheten har haft en fokusgrupp med brukare som har diskuterat vad hälsa är och vilka faktorer som bidrar till välmående. Tips på goda exempel gällande detta har spridits till verksamhetens övriga brukare. Fokusgruppen har även kommit med olika förslag som kan genomföras inom daglig verksamhet. Verksamheten sprider också information från fritidsförvaltningen med aktiviteter som kan göras på fritiden.

Förvaltningens fritidsverksamhet har under sommaren erbjudit olika aktiviteter gällande både idrott och kultur. Se mer om detta under mål 1.1.

Alla barn kommer under året att få ta del av professionella kulturupplevelse och flera förskolor har redan erbjudit barnen detta. Det är en större utmaning att komma iväg med de yngre barnen på exempelvis teater, så det har varit en fördel med de föreställningar som kan komma till förskolorna.

Barnen på förskolorna använder sig kontinuerligt av olika estetiska uttrycksformer, detta

kommuniceras även till vårdnadshavarna och nöjdheten kring detta ligger på 90 i årets förskoleundersökning. Flera förskolor arbetar fördjupat med estetiska läroprocesser där de olika uttrycksformerna blir viktiga verktyg i lärandet och som möjliggör varierade förståelser av det som undersöks. En förskola har haft ett fördjupat arbete på temat "Mitt Kungsholmen" där de bland annat besökt skulpturparken som blivit en stor inspiration i det egna kulturskapandet i olika uttrycksformer. En annan förskola har en grupp undersökt fåglar genom bland annat dans, rörelse och måleri: Dokumentationen visar hur nya frågor föds i mötet med de olika uttrycksformerna.

Flera utflykter har genomförts på de särskilda boendena för äldre, till exempel picknick i Nyckelviken, busstur i staden och besök på olika museum. Baltzars träfflokal har erbjudit digitala visningar på Liljevalchs samt en guidad visning i stadshuset med anledning av stadens 100-årsjubileum. Prideveckan uppmärksammades på Baltzar i augusti med olika aktiviteter och var uppskattat.

För att möta behovet av attraktiva, trygga och tillgängliga lekmiljöer på Kungsholmen har arbetet med program för upprustning av Vängåvans lekplats på Stora Essingen pågått under perioden. En medborgardialog genomfördes i maj där invånarna hade möjlighet att tycka till om framtagna upprustningsförslag. Genom en webbenkät fanns också möjlighet att särskilt tycka till om val av utrustning för en del av lekplatsen. Trädvårdsåtgärder i enlighet med trädinventering har genomförts på platsen under sommaren och trafikkontoret har inlett arbete med att se över trafiksäkerhet och tillgänglighet i anslutning till lekparken. Förvaltningen deltar även i exploateringskontorets arbete med utvidgningen av lekplatsen i Kristinebergs slottspark i samband med avveckling av den tillfälliga förskolepaviljongen. I Råambshovsparkens parklek har upprustning av området vid stora klätterleken pågått under perioden, och arbetet förväntas stå klart i början av hösten.

För att förbättra möjlighet till att vistas vid vatten, har förvaltningen erhållit särskilda medel. Renovering av Fredhällsbadets bryggor inleddes 2022 och har under våren slutförts med hjälp av dessa medel. Förvaltningen har även tilldelats särskilda medel för att öka vistelsevärden vid Smedsuddsbadet genom att rusta upp en brygga och se över parkmöblemang. Planering av projektet pågår med genomförande under hösten 2023. Utifrån framtagna åtgärdsplaner för att förbättra vattenkvaliteten vid Smedsuddsbadet har en kommunikationsinsats genomförts med skyltar vid badet för att uppmana besökare om att ta hand om sitt skräp och anmäla förekomst av skadedjur. Därutöver har det beställts extra skräpkorgar och planerats för träd- och Busk plantering vid Smedsudden under höst/vinter. Åtgärdena kommer sedan utvärderas och rapporteras till miljöförvaltningen, enligt miljöförvaltningens föreläggande om åtgärdsplan.

Den 14 juni brann parklekshuset i Kronobergsparken ned. I samband med branden skadades delar av parklekens lekutrustning, bland annat en klätterställning, en lekbil, en vippunga och en gungställning som är behov av återställning. Även träden runtomkring den tidigare parkleksbyggnaden skadades och har besiktigas av arborist för planering av beskärningsåtgärder. Samarbete kring återställning av parkmarken och upprättande av ny parkleksbyggnad pågår mellan fastighetskontoret och stadsdelsförvaltningen.

Kultur och föreningsliv

Förvaltningen bidrar på olika sätt till det fria föreningslivet. Genom bidragsgivning förstärks föreningarnas möjligheter att anordna verksamheter som kompletterar nämndens egna. Inför kommande års bidrag söker förvaltningen särskilt kontakter med föreningar som riktar sig till barn och unga. Varje år stöder nämnden pensionärsorganisationer och andra som riktar sig till seniorer och bidrar därmed till ett mycket stort antal program med kulturell eller social inriktning.

I dialog med stadsdelens föreningsråd ska förvaltningen medverka för att etablera samlingslokaler/kulturhus inom stadsdelsområdet. Nämnden ger löpande ekonomiskt stöd till rådet så att arbetet kan avancera. För närvarande diskuteras lokalisering till ett hus i landstingsparken.

I Serafens vård- och omsorgsboende finns möteslokaler som i första hand används för interna behov. Förvaltningen upplåter i mån av plats dessa lokaler till föreningar till subventionerat pris. En lokal är reserverad för föreningars möten under dagtid vardagar.

På nationaldagen 6 juni anordnade förvaltningen ett firande i Rålambshovsparken, med uppskattningsvis mellan 5-10 000 besökare under dagen. Kulturskolan erbjöd underhållning från scen och polisen var på plats och visade bland annat upp polishelikopter och uppställning av olika polisbilar. Även Svenska kyrkan och en förening som riktar sig till funktionsnedsatta var på plats med ett informationstålt. Förvaltningen hade ett tält där flera personer från förvaltningen och nämnden stod och informerade samt delade ut nyckelband och godis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	91	93 %	90 %	92		83 %	75 %	2023
  Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	58,25	55,34 %	64,97 %			77 %	77 %	2023
Analys Denna indikator är ny och årsmålet har satts utifrån KF:s årsmål. Då det inte finns något att jämföra med sedan tidigare är det svårt att dra en slutsats kring utfallet. I jämförelse med de andra indikatorerna från samma undersökning syns dock att en stor majoritet av Kungsholmens barn och ungdomar deltar i olika typer av aktiviteter och att de är nöjda med det kulturutbud som finns.								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	85 %	82 %	89 %	80 %		77 %	76 %	2023
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	84 %	83 %	88 %	81 %		78 %	77 %	2023
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	72 %	75 %	68 %	72 %		70 %	66 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31	

Nämndmål: 1.5.1 Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att alla invånare kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. För att stimulera fler invånare till att bli fysiskt aktiva beaktas Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022. I planering ska hänsyn tas till stadens nya kulturstrategiska program.

Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030 som mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 4, god utbildning för alla, mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen, mål 15 ekosystem och biologisk mångfald samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen.

Barnen på förskolorna ska varje dag få möjlighet till fysiska aktiviteter. De ska också ges möjlighet att ta del av kulturella upplevelser och utöva eget skapande. För barn och unga anordnar fritidsgårdarna aktiviteter där besökarna får prova på olika typer av idrotter och följa med på olika kulturupplevelser. För äldre och personer med funktionsnedsättning planeras aktiviteter i dialog med målgrupperna och enskilda motiveras till hälsofrämjande aktiviteter. Förvaltningen beslutar om insatserna ledsagning och kontaktperson för att personer som har behov av stöd för att kunna delta i kulturella och hälsofrämjande aktiviteter får det stöd de behöver. De öppna mötesplatserna för vuxna och äldre informerar om utbud och aktiviteter och anpassar utbudet utifrån dialog och efterfrågan.

Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att de föreningar som erhållit bidrag står för demokratiska värderingar. Nämnden följer också föreningsrådets arbete för nya mötesplatser och bidrar vid behov för att etablera kontakter med t.ex. kulturförvaltningen.

Genom att utveckla parker och grönområden ges invånare och besökare möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation genom ett jämställt, jämlikt och tillgängligt nyttjande året om, samt bidrar till att värna de värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Kungsholmsbor i alla åldrar kan ta del av ett varierat kultur- och idrottsutbud. Barn och ungdomar är fortsatt nöjda med tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter. Föreningar bidrar till stimulans och aktiviteter för kungsholmsborna. Föreningslivet ges förbättrade möjligheter att träffas. I parker- och grönområden ska invånarnas behov fritidsaktiviteter och rekreation tillgodoses. Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt och jämlikt nyttjande. Parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden förvaltas. Åtgärder som vidtas syftar till att värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förbättrade badmöjligheter och ökade vistelsevärden vid Fredhällsbadet och Smedsuddsbadet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Genomföra medborgardialog i samband med programarbete inför upprustning av Vångåvans lekplats på Stora Essingen.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet *Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning* kommer att uppfyllas under året. Till inriktningsmålet hör fyra mål för verksamhetsområdet och fyra nämndmål. Bedömningen grundar sig på att tre av fyra mål för verksamhetsområdet bedöms uppnås helt och ett delvis. Verksamhetsmålet *Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer*, bedöms inte att kunna uppnås helt, trots riktade insatser.

Analys och en kortfattad beskrivning av förvaltningens bidrag till kommunfullmäktiges inriktningsmål redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet. Hur förvaltningen arbetar för en ren, hälsosam och hållbar miljö utifrån ett rättighetsperspektiv redovisas mer utförligt under mål 3.7.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig bland annat på att förvaltningen genom sitt arbete med elbesparande åtgärder och minskat platsanvändande bidrar till målet.

Förvaltningen prioriterar kommunikation, innovation och pedagogik i miljö- och klimatarbetet. Förberedelser har gjorts för inspelning av en informationsfilm för förvaltningens medarbetare om plast och kemikalier. Filmen ska planeras att visas under hösten. Plastanvändandet, och hur man kan minska användandet av detta har också varit i fokus vid ett möte för förvaltningens chefer under tertialen.

Intern och extern samverkan har identifierats som en framgångsfaktor, bland annat har ett samarbete med fokus på hållbarhet påbörjats under perioden med en grupp företag som verkar på Kungsholmen.

Arbetet med elbesparande åtgärder i förvaltningen fortsätter. Mätningar från år 2021 visar att elförbrukningen fortsatt sjunker, med mer än en fördubbling mellan juli 2022 och juli 2023. Mätningarna görs utifrån de elabonnemang som finns registrerade på förvaltningen, och där elen inte ingår i hyran. Elbesparingar är också en stående punkt på dagordningen i dialogen med stadens fastighetsbolag. Arbete pågår fortsatt med att kartlägga lokalernas elabonnemang. Information om elbesparingar kommuniceras regelbundet till förvaltningens medarbetare för att öka medvetenhet och tydliggöra att alla behöver bidra för att nå målet.

Förvaltningen har ansökt om, men ej beviljats, klimatinvesteringsmedel om 600 000 kr för att byta till LED-belysning i gruppbestäder inom socialtjänsten och förskolan. Arbetet med att byta till LED-lampor fortgår dock enligt plan.

Inom förskolan pågår arbetet med att minska inköp av plast såsom plasthandskar, skoskydd, soppåsar, plastpåsar för förvaring. Beställare får löpande information om vilken plast som ska prioriteras vid inköp.

Inom socialtjänsten har en verksamhet valt att endast ha vegetariska måltider vid planeringsdagar. Arbete pågår för att upprätta rutiner för återvinning och källsortering inom delar av verksamheten med grupp- och servicebestäder. Ett gott exempel är daglig verksamhet där deltagarna är involverade i återvinning och källsortering, och miljöarbetet diskuteras fortlöpande. Verksamheten har också sett över vilka möjligheter det finns att köpa påfyllnadsförpackningar för olika produkter i syfte att minska plastanvändningen.

Äldreomsorgens två-åriga projekt "Hållbar äldreomsorg" har bidragit till samverkan inom äldreomsorgens verksamheter för att minska klimatpåverkan. Detta görs bland annat genom minskad förbrukning av engångsmaterial med särskilt fokus på plast samt att öka återvinningen. Matavfallsinsamling för äldreomsorgens verksamheter i Micasas fastigheter är på plats och återvinningen är i gång med alla fraktioner.

Förvaltningen når målet för Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider med god marginal.

Arbetet med att utreda hur strandpromenaden längs Karlbergskanalen kan stärkas och tillgängliggöras har fortsatt under perioden, framförallt ska åtgärder som föreslås minimera risken för erosion, ras och skred och bidra till goda promenadmöjligheter. Den fördjupade geotekniska utredningen har slutförts och arbete med att ta fram ett samlat program för åtgärder pågår. Inom ramen för programarbetet genomförs även ledningssamordning och skyfallsutredning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling				84 %		100 %	100 %	2023
Analys								
Kärl är på plats i äldreomsorgens och socialtjänstens lokaler. Kartläggning pågår inom förskolans lokaler. Antalet hämtställen har utökats under 2023, men det är inte sannolikt att samtliga kärl kommer att vara på plats till årets slut.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,4 kg CO2 per kg livsmedel			1,6 kg CO2 per kg livsmedel		1,6 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	2023
  Köpt energi i stadens verksamheter	3,55 GWh			3,41 GWh		3,55 GWh	1945 GWh	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheter och medarbetare bedriver ett systematiskt arbete för att vara ännu mer energieffektiva och resurssmarta. Arbetet kopplar till flera mål i Agenda 2030, som mål 7: Hållbar energi, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Minskad elanvändning där det är möjligt i det dagliga arbetet och kartläggning av energiförbrukning i förvaltningens lokaler ska fortsätta. Likaså ska förvaltningen arbeta för att effektivisera lokalernas ventilation och uppvärmning i samverkan med fastighetsbolagen.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider prioriteras. Den inhandlade matens klimatpåverkan följs upp regelbundet i systemet Hantera livs. Utbildningsinsatser

fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart mat. Matsvinnsmätningar ska göras vår och höst i de verksamheter som hanterar mat. Statistik från upphandlade måltidsentreprenörer följs upp månadsvis. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Soppåsar av återvunnen plast ska användas. Inga plastförpackningar ska läggas bland det restavfall som går till förbränning, utan sorteras som plast.

Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall i följande fraktioner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong. Rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas.

Arbete och samverkan för klimatanpassning fokuserar på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja. Utbildande insatser för de funktioner som berörs. Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Utbildning, kommunikation och stöd i miljö- och klimatarbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.

Klimatbelastningen från mat och måltider minskar.

Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinnas.

Flergångs- och returalternativ väljs framför engångsprodukter.

Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.

Alla avfallsfraktioner återvinnas i verksamheterna och återbruket ökar.

Verksamheterna arbetar förebyggande med värmeböljor och skyfall.

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla enheter återvinner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong.	2023-01-01	2023-12-31	
 Alla verksamheter ska arbeta systematiskt för minskad och effektiviserad energianvändning i det dagliga arbetet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Alla verksamheter ska kartlägga sin användning av plast- och engångsprodukter i syfte att identifiera vad som är nödvändigt och vad som kan minska eller upphöra helt.	2023-01-01	2023-12-31	
 Ta fram program för förstärkning av mark längs Karlbergskanalen, för att minska risken för skred eller ras vid ett skyfall.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig bland annat på att förvaltningen genom sitt arbete med stadsodling och arbetet för ett hållbart trädbestånd bidrar till att nå målet.

Inom förskolan har barnen getts möjlighet att få erfarenheter kring ekologi. Många av förskolorna har egna odlingar där barnen kan studera dessa och tillsammans fundera över vad de behöver för att må bra och växa. Det är en stor omsorg som barnen visar naturen och deras tankar kring hållbarhet kan lyftas fram, utmanas och synliggöras. Alla förskolenheter har förbättrat sina resultat i förskoleundersökningen för frågan "Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen (sambanden i naturen mellan människor, växter och djur)" och det genomsnittliga resultatet har ökat från 81 till 86.

Under perioden har en ny stadsodling startat i Mariebergsparken, vid Fria Ukrainas plats, och ett brukaravtal har tecknats med en odlarförening. Arbeta för att inventera fler lämpliga ytor som kan ställas om till äng/långgräs, har fortgått, detta både gynnar den biologiska mångfalden samt bidrar till minskad miljöpåverkan genom mindre behov av gräsklippning.

För att åstadkomma ett hållbart trädbestånd fortsätter arbetet med att inventera status på träd och återplantering och föryngring av trädbeståndet sker löpande. De senaste åren har många nya träd planterats inom stadsdelsområdet och förvaltningen arbetar med etableringsskötsel för att ge dessa bästa möjliga förutsättningar och på sikt skapa ett hållbart och friskt trädbestånd. I de sällsynta fall då förvaltningen tvingas ta ned ett träd i anlagda parker arbetar förvaltningen med principen att plantera två nya träd. Trädfällningar på grund av almsjukan undantas denna princip då dessa fällningar inte är ekonomiskt möjliga att ersätta i samma utsträckning.

Under perioden har planerad fällning av tre almar skett vid Smedsudden till följd av almsjukan. Förvaltningen har med hjälp av särskilda medel för biologisk mångfald låtit en högstubbe av almarna sparas och skulpterats samt använt material från de fällda almarna för att skapa liggande stockar för vistelse och lek. Detta för att stödja artvariation genom att tillföra död ved på platsen. Planering för plantering av träd och buskar under höst/vinter 2023 vid Smedsudden har också pågått under perioden. Trädvårdsåtgärder har genomförts under perioden i flertalet parker och längs stränder inom stadsdelsområdet, bland annat Vänskapsparken, Vängåvan, Nelly Sachs park, Konradsbergsparken, Kronobergsparken, Karlbergskanalen och Kungsholms strand.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten			
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Kungsholmen är en grön och resilient stadsdel med hög biologisk mångfald

 Uppfylls helt

Beskrivning

Skötsel och åtgärder gynnar den biologiska mångfalden och stärker ekosystemtjänster. Växter väljs som stärker den biologiska mångfalden och de ekologiska sambanden för den aktuella platsen samt klarar av ett förändrat klimat. Parkerna utvecklas för att klara ett förändrat klimat. Hårdgjorda ytor görs om till grönytor på lämpliga platser för att öka den biologiska mångfalden samt stärka förmågan att hantera skyfall. Verksamheter erbjuds odlingsmöjligheter.

Arbetet sker enligt flera mål i Agenda 2030 som mål 11: Hållbara städer, mål 14: Hav och marina resurser samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

Förväntat resultat

Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förbättras. Grönytor inom stadsdelsområdet stärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra friställning av ek och tall i Fredhäll, Kristineberg och Stora Essingen, förutsättande att medel för biologisk mångfald erhålls.	2023-01-01	2023-12-31	
 Plantera träd, skapa nya brynmiljöer, högstubbar och ökad artvariation på Smedsudden, förutsättande att medel för biologisk mångfald erhålls.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med underliggande nämndmål kommer att uppfyllas. Medarbetare har i huvudsak transporterat sig via gång, cykel och kollektivtrafik. Digitala möten har prioriterats när det har varit möjligt.

Inom socialtjänsten används tåg och kollektivtrafik i första hand. Under årets andra tertial har dessa färdmedel använts utom i några enstaka fall. Vid avsteg från resande i kollektivtrafik har detta alltid diskuterats med chef. Under sommaren har medarbetare använt sig av stadens el-cyklar.

Förvaltningen har ansökt om klimatinvesteringsmedel för fler elcyklar, men blev ej beviljade detta.

Förvaltningen inväntar fortfarande stadens resepolicy för att tydligare kommunicera stadens mål gällande resor.

Nämndmål: 2.3.1 Nämndens resor och transporter är klimatsmarta och resurseffektiva

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att klimatsmarta transportsätt så som cykel, gång och kollektivtrafik användas och främjas av förvaltningen. Förvaltningens transporter ska vara klimatsmarta och resurseffektiva och cykelåkeri används i första hand.

Verksamheterna använder elcyklar för transport av matlådor. Inom förvaltningen finns elcyklar och elbilar att tillgå. Bilpooler används inom socialtjänstavdelningen.

Arbetet med klimatsmarta och resurseffektiva resor och transporter sker i enlighet med flera mål i Agenda 2030, så som mål 3: God hälsa, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Förväntat resultat

Cykel, gång och kollektivtrafik används.

Förvaltningens transporter är klimatsmarta.

Verksamheterna använder elcyklar för transport av matlådor när det är möjligt.

Cykelåkeri används i första hand för transporter när det är möjligt.

Krav ställs på miljöfordon vid upphandling av tjänster där transporter ingår.

Medarbetarna följer stadens resepolicy där digitala möten är ett förstahandsval vid möten på annan ort, och eventuella tjänsteresor sker med tåg.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med underliggande nämndmål delvis kommer att uppfyllas. Bedömningen grundar sig på periodens utfall för två resultatet av två indikatorer. Resultatet för inköp av animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning har förbättrats sedan 2022, men förvaltningen ligger under årsmålet. Även avseende indikator ekologiska livsmedel når förvaltningen inte målet. Bedömningen är att förvaltningen, trots riktade insatser och information inte kommer att nå årsmålet för indikatorerna vid årets slut.

Andelen inköp av ekologiska livsmedel och måltider når inte heller under andra tertialet upp till årsmålet. Resultatet för ekologiska livsmedel har stadigt förbättrats på flera enheter inom förskoleavdelningen, där nu också ett helt förskoleområde når upp till kommunfullmäktiges mål. I förskolan görs barnen delaktiga i arbetet med förvaltningens matstrategi. Dialoger kring måltidspedagogik liksom kreativt arbete kring mat som inkluderar barnen, kockarna och pedagogerna pågår. Förskolan har också spelat in en film där kockar lekfullt berättar om grön och nyttig mat.

Även ett par enheter inom socialtjänstavdelningen och en enhet inom äldreomsorgen når upp till målet för ekologiska livsmedel. Men de kraftigt ökade matpriserna försvårar arbetet väsentligt. Fortsatta insatser pågår, både på förskolan, inom äldreomsorgen och på enheten för sysselsättning, och dessa behöver intensifieras under hösten. En ytterligare utmaning gällande ekologiska livsmedel och måltider inom socialtjänstavdelningen handlar om vissa livsmedel inte finns att köpa ekologiska och det bidrar till svårigheten att nå årsmålet.

Information om hur verksamheterna kan ta ansvar för kravet på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning gick under våren ut till samtliga chefer. Resultatet för inköp av animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning har förbättrats sedan 2022 med sju procent men behöver förbättras ytterligare på samtliga avdelningar för att årsmålet ska nås.

Stadens digitala utbildning Hållbara kontor har hittills genomförts av 38 medarbetare i förvaltningen, främst av medarbetare som arbetar administrativt.

Även den lagstadgade skyldigheten att rapportera enheternas kemikalieinnehav i stadens kemikaliesystem Chemsoft kommuniceras. Redovisning av verksamheternas arbete med systemet kommer ske i samband med verksamhetsberättelsen.

Inom daglig verksamhet pågår ett arbete med att endast köpa in miljömärkta och parfymfria produkter. Under andra tertialet har verksamheten valt att tillverka egna sprayer för luktavtagning med naturliga råvaror istället för att köpa in kemiska produkter.

I samarbete med trafikkontoret har arbetet med att leda om dagvatten från Lilla Västerbron till Regnparken i Rålambshovsparken slutförts under försommaren. Det innebär att ledningsnätet

nu avlastas genom att allt dagvatten från körbanor och gångcykelbanor från Lilla Västerbron leds ner och tas om hand lokalt i parkens stora biofilter.

Åtgärdsplan för god vattenstatus

Arbetet fortlöper gällande god vattenstatus, bland annat genom att förvaltningen deltar i arbetet med lokalt åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömning en (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100 %	2023
  Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning	72,16					88	88 %	2023
Analys Resultatet för inköp av animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning har ökat sedan 2022 med sju procent men behöver förbättras ytterligare på samtliga avdelningar för att årsmålet ska nås. Kommunikationsarbete pågår.								
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				56,13 %		70 %	70 %	2023
Analys Nämndens verksamheter fortsätter att köpa en hög andel ekologiska livsmedel, men de kraftigt ökade matpriserna försvårar arbetet med detta mål väsentligt, samtidigt som årsmålet har höjts. Fortsatta insatser pågår, både på förskolan, på enheten för sysselsättning och inom äldreomsorgen, och dessa behöver intensifieras under hösten.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är hälsosamma och giffria

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når de förväntade resultaten genom att verksamheterna samverkar och bedriver ett systematiskt, intensifierat arbete. Material med skadliga kemikalier, som till exempel många plastsorter, ska fasas ut - särskilt i miljöer där barn, unga och gravida vistas. Miljömärkta och parfymfria kemikalier ska prioriteras vid inköp. Stadens web-utbildning Hållbara kontor ska genomföras av berörda. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft ska ske regelbundet, med kontinuerlig substitution (utbyte) av kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö. Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten. Mål 3: God hälsa, mål 6: Rent vatten, mål 14: Hav och marina resurser, samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald är särskilt relevanta i arbetet för giftfria miljöer.

Stadens nya mål att köpa mat där krav ställts på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning inkluderas i det pågående arbetet med förvaltningens tema Grön och klimatsmart mat. Utbildande insatser kommer fokusera på att stärka kunskap om och stödja arbetet med att öka olika aspekter av mat så som ekologisk, klimatsmart, växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat. Här ska också minskat matsvinn, inköp och förvaring av mat samt plast och mat ingå. Det stora område som livsmedel och måltider spannar över innefattar merparten av de 17 målen i Agenda 2030. Här kan särskilt nämnas mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa, mål 9: Hållbar industri, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna, mål 14 och 15 (se ovan).

Utbildning, kommunikation och stöd i arbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov. Förvaltningen bidrar till att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar genom kommunikation i olika kanaler.

Förväntat resultat

Kemikalieprodukter som köps in (bland annat disk-, tvätt- och städprodukter) är miljömärkta och parfymfria.

Växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat väljs i högre omfattning.

De livsmedel som finns i verksamheten följer rådande krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

Kungsholmsbornas kunskap om hållbara livsstilar ökar.

Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Chefer och medarbetare som arbetar med inköp, administration och intern service ska genomföra stadens web-utbildning Hållbara kontor	2023-01-01	2023-06-30	
🟢	Medarbetare som arbetar med mat och måltider ska delta i kunskapshöjande insatser inom det förvaltningsgemensamma temat Grön och klimatsmart mat	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet *Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla* kommer att uppnås under året. Till inriktningsmålet hör sju mål för verksamhetsområdet och nio nämndmål. Bedömningen grundar sig på att samtliga verksamhetsområdes mål och underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt under året.

Analys och en kortfattad beskrivning av nämndens bidrag till kommunfullmäktiges inriktningsmål redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål kommer att uppfyllas. Bedömningen grundar sig bland annat på att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov. Förvaltningen prognostiserar en budget i balans före, respektive efter resultatdispositioner. Åtgärdsplaner har tagits fram för de verksamheter som prognostiserar en negativ avvikelse. Se vidare avsnitt *Uppföljning av ekonomi*.

Lokalbeståndet ses kontinuerligt över och anpassas utifrån verksamheternas behov. Förskolan Vågen som haft tillfälligt bygglov på Nordenflychtsvägen avvecklades i juni eftersom bygglovet gick ut. De barn som var inskrivna på förskolan fick erbjudande om plats på andra förskolor i närheten.

När lokalerna inte nyttjas för egen verksamhet hyrs möjliga lokaler ut. Projektarbetet kring flytten av förvaltningslokalerna till Tekniska nämndhuset fortgår. Flytten planeras till fjärde kvartalet 2023 och innebär att stora delar av förvaltningens verksamheter som idag sitter i olika lokaler på Kungsholmen kommer att samlas. Medarbetare får kontinuerlig information via flyttnytt på Intranätet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,4 %			97,1 %		100 %	100 %	Tertial 2 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	98,7 %			96,3 %		100 %	100 %	Tertial 2 2023
  Nämndens prognossäkerhet T2				- 1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet, en effektiv organisation utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov.

Inom förvaltningen är ekonomistyrningen tydlig genom att den följer ansvarsnivåerna. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis med stöd av economicontroller och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt. Vid ett befarat underskott vidtas åtgärder.

Lokalförsörjningen planeras utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi. Underhåll sker löpande.

Förväntat resultat

God prognossäkerhet och en budget i balans.

Åtgärder vidtas vid befarat underskott och utifrån behov genomför förvaltningens chefer anpassningar inom budgetramen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med de två underliggande nämndmålen kommer att uppfyllas helt. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen erbjuder effektiva insatser som leder till självförsörjning och har fortsatt att utveckla samverkan med interna och externa

verksamheter för att kunna erbjuda samordnade insatser som bidrar till arbete, studier och självförsörjning.

Invånarna i stadsdelsområdet har jobb och försörjer sig själva

Andelen hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Emellertid noterar förvaltningen en viss ökning av behovet av ekonomiskt stöd på grund av den nuvarande ekonomiska nedgången, hög inflation och det höga ränteläget. Orsaken till behov av ekonomiskt bidrag kan bero på arbetslöshet, sjukskrivning eller sociala medicinska skäl. En viss ökning har skett inom samtliga grupper men där den största ökningen har skett i gruppen arbetssökande. Gruppen är dock mindre än under samma period föregående år.

Även andelen barn som ingår i hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd har minskat i jämförelse med andra tertialet förra året. Den främsta orsaken till avslut är flytt från stadsdelen på grund av att personer har fått mer stadigvarande boenden på annat håll. Samverkan med Arbetsförmedlingen och Jobbtorg City är viktiga för att kunna erbjuda effektiva insatser som leder till självförsörjning för personer som står långt från arbetsmarknaden. Samverkan motverkar också långvarigt behov av ekonomiskt bistånd samt är centralt för att de som står längst från arbetsmarknaden och har lång tid i arbetslöshet ska kunna få stöd som leder till arbets- eller studiemöjligheter. Den nyligen etablerade Kommunhubben inom Arbetsförmedlingen är exempel på ett samverkansforum som är viktigt i detta avseende. Hubben är i ett uppstartsskede och syftet är att främja och stärka en långsiktig, välorganiserad och hållbar samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunen.

Insatser såsom Offentligt skyddat arbete (OSA) och Stockholmsjobb är insatser som hjälper enskilda att komma i arbete. Bland de subventionerade anställningar som stadsdelen erbjuder genom OSA är det särskilt personer med funktionsvariationer som drar nytta av dessa. Stockholmsjobb administreras sedan januari 2023 av Jobbtorg City inom Arbetsmarknadsförvaltningen, förvaltningen har ett pågående samarbete med Jobbtorg City för att samordna insatser och möta behoven av arbetsplatser. En utmaning ligger i att det råder konkurrens mellan Stockholmsjobb, som hanteras av Jobbtorgen, och OSA-anställningar som faller inom stadsdelarnas ansvarsområde. Förvaltningen har en upprättad kontakt med Jobbtorg City för samverkan kring behov och tillhandahållande av arbetsplatstillfällen för Stockholmsjobb.

Det ansträngda ekonomiska läget med höjda utgifter för hushållen, inklusive mat, el och hyreshöjningar, har medfört en betydande ökning av samtal från invånare som söker vägledning och råd angående sin privatekonomi. Till stor del handlar dessa om obetalda räkningar och ökade levnadsomkostnader. Det har även inkommit väsentligt fler aviseringar om el-skulder jämfört med föregående år. Förvaltningen följer frågan då det på sikt kan generera en ökning av antalet bidragshushåll i behov av tillfälligt försörjningsstöd.

Kommunfullmäktige har beslutat om att barnfamiljer som har rätt till tidsbegränsat förstärkt tilläggsbidrag inom bostadsbidraget, får avräknas tilläggsbidraget vid beräkning av ekonomiskt bistånd under perioden augusti 2023 – januari 2024. Bedömningen är att beslutet kommer att medföra ökade kostnader för förvaltningen.

Pilträdet servicehus samt Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende har tagit emot arbetskraft från Ukraina. Detta är mycket uppskattat av både personal och boende. De har anställts som extratjänster och får handledarstöd samt läser SFI (svenska för invandrare).

Samhällsvägledningen

Samhällsvägledning för nyanlända har bedrivits som ett gemensamt projekt för Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar sedan hösten 2018. I augusti upphör projektet och uppdraget implementeras i ordinarie verksamhet. Samhällsvägledningen kommer fortsätta att organiseras tillsammans med Norra Innerstadens stadsdelsförvaltning.

Samhällsvägledning för nyanlända sker via drop in besök och bokade tider. Bostadsvägledning erbjuds till de hushåll som bor i genomgångsbostäder för nyanlända inom området. Vid behov sker samverkan med hyresvärderna SHIS och enheter inom socialtjänstavdelningen. Utöver den samhällsvägledning som erbjuds lokalt finns även stadens Welcome House på Medborgarplatsen som bland annat har ett brett utbud av kurser och föreningsaktiviteter.

Feriearbete

Förvaltningen höjde under första tertialet ambitionen och årsmålet för feriearbeten från 150 till 225 och 205 av dessa arbetsplatstillfällen erbjöds under sommarlovet. Den annonsering av feriearbete som har gjorts nådde ut till ungdomarna, 351 ungdomar sökte feriearbete inför sommaren. Under årets första tertial redovisades dock att 423 ungdomar hade sökt feriearbete. En möjlig förklaring till denna skillnad i antal kan vara att Kyrkogårdsförvaltningen, Utbildningsförvaltningen och Trafikkontoret inte får egna ansökningar via systemet utan plockar av andra förvaltningar. Det kan också bero på att ungdomar som tillhörde Kungsholmen vid ansökningstiden senare har flyttat till en annan stadsdel/kommun. Under tertialet erbjöds 233 ungdomar anställning, 204 skrev på avtal och 202 fullgjorde anställningen. Förvaltningen prioriterar ungdomar med funktionsnedsättning och sociala skäl i tilldelningen av platser. 24 ungdomar var prioriterade, samtliga erbjöds plats och alla utom en tackade ja. Inom förvaltningen har förskolor, daglig verksamhet, grupp- och servicebostäder och samtliga verksamheter inom äldreomsorgen tagit emot feriearbetande ungdomar under sommaren. Alströmerhemmet har också tagit emot feriearbetare via MISA (arbetsinriktad verksamhet för personer med någon form av funktionsnedsättning).

En attraktiv och trygg närmiljö bidrar till att företag och näringsliv etablerar sig i stadsdelsområdet

Förvaltningen bidrar till målet för genom samverkansmöten och genom att ha en dialog med det lokala näringslivet. Ett samarbete med fokus på hållbarhet har påbörjats under året med några företag som verkar inom stadsdelsområdet.

Genom platssamverkan förs dialog med näringsidkare, civilsamhället, polisen och representanter från Stockholms stad för att öka trygghet i områden som upplevs särskilt utsatta och bidra till attraktivare miljöer. En samverkanslunch genomfördes i juni med fokus på trygghet. Se mål 3.5.

Förvaltningen tar emot en hög andel studenter till verksamhetsförlagd utbildning vilket bidrar

till att öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens som är ett av näringslivspolicyns fokusområden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,4 %			0,5 %	0,4 %	0,4 %	2,7 %	Tertial 2 2023
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,27 %	0,35 %	0,26 %	0,29 %	0,3 %	0,3 %	1,5 %	Tertial 2 2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)				100 %		75 %	Tas fram av nämnd	2023
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,22 %	0,24 %	0,2 %	0,24 %	0,23 %	0,23 %	1,0 %	Tertial 2 2023
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	205			218	240	225 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2023
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2			3	5	5 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2023
Analys Med anledning av att arbetsmarknadsförvaltningen har ett nytt digitalt system för arbetsmarknadsinsatser har inte statistik för innevarande tertial kunnat tas fram, detta ska åtgärdas under hösten. Redovisningen avser därför antalet för årets första tertial. Förvaltningen har ett upprättat samarbete med Jobbtorg City inom arbetsmarknadsförvaltningen avseende behov av platser.								
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	29 st			282 st	190 st	190 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	204 st	94 st	110 st	217 st	225	225 st	11 000	Tertial 2 2023

Nämndmål: 3.2.1 Invånarna i stadsdelsområdet har jobb och försörjer sig själva.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att ge personer som uppstår ekonomiskt bistånd stöd och individuellt utformade insatser för att nå egen försörjning. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas. Förvaltningens arbetar på flera sätt med hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Insatser som ekonomiskt bistånd samt stöd som möjliggör egen försörjning och hållbara boendeförhållanden bidrar till mål 1 om ingen fattigdom, mål 2 om ingen hunger, mål 5 om jämställdhet, mål 10 om minskad ojämlikhet och mål 11 om hållbara städer och samhällen. Det stöd som tillhandahålls grundar sig på brukarnas delaktighet och förvaltningen följer könsuppdelad statistik för att försäkra att insatser erbjuds utifrån lika villkor.

För att motverka långvarigt behov av ekonomiskt bistånd ska förvaltningen utveckla insatser för personer med försörjningshinder på grund av arbetslöshet, sjukskrivning eller socialmedicinska hinder. Tröskeln till arbete ska sänkas och det förebyggande och motiverande arbetet ska stärkas. Samverkan med Jobbtorg utgör en viktig del då insatserna inom ramen för verksamheten skapar förutsättningar för personer att komma närmare arbetsmarknaden. Förvaltningen ska bistå i arbetet med att utöka Stockholmsjobben.

Felaktiga utbetalningar ska minska och förebyggas, bland annat genom att skapa förutsättningar för de sökande att göra rätt från början.

Förvaltningen prioriterar arbetet med att unga ska komma i sysselsättning. Feriejobb möjliggör för denna målgrupp att få tidig arbetslivserfarenhet. Därför ska antalet feriejobb öka och unga med funktionsnedsättning eller sociala skäl ska prioriteras i tilldelningen av platser.

Nyanlända personer utan tillräcklig egen försörjning ska snabbt få tillgång till kunskaper i svenska och förutsättningar att komma ut i arbetslivet.

Samhällsvägledning erbjuds till nyanlända i syfte att stötta mot egen försörjning och stadigvarande boende. Stödet skapar förutsättningar för nyanlända att bli självständiga, självförsörjande och etablerade i samhället. Arbetet bedrivs i samverkan med både interna och externa samverkanspartners.

Förväntat resultat

Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd ska minska.

Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd är fortsatt låg.

Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd i stadsdelsområdet ska minska.

Nämndmål: 3.2.2 En attraktiv och trygg närmiljö bidrar till att företag och näringsliv etablerar sig i stadsdelsområdet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att förvaltningen samverkar och har en kontinuerlig dialog med det lokala näringslivet. Förvaltningen samverkar med företagarföreningar för att gemensamt skapa en attraktiv och trygg närmiljö genom att företagarföreningen erbjuder att samverka kring utpekade områden för platssamverkan. Trygghetsvandringar genomförs i samverkan. Trygghetsskapande åtgärder i den fysiska stadsmiljön samt det socialt preventiva arbetet bidrar till att ge bättre förutsättningar för företagandet och därigenom till en mer hållbar stadsutveckling. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog och uppföljning av de företag som bedriver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden. Det förebyggande arbetet för att skapa ett tryggt stadsdelsområde berör mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030. Att näringslivet etablerar sig inom stadsdelsområdet ger effekt på flera av hållbarhetsmålen.

Förväntat resultat

Företagarföreningar och entreprenörer upplever ett fungerande samarbete med stadsdelsförvaltningen

Det lokala näringslivet erbjuds att vara delaktiga i trygghetsskapande insatser som trygghetsvandringar och platssamverkan

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska utforma arbetssätt för att mer aktivt bjuda in nya företagare till dialog.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med de två underliggande nämndmålen kommer att uppfyllas helt. Bedömningen baseras på att förvaltningen arbetar förebyggande och tillhandahåller stöd till de som riskerar att hamna i eller befinner sig i hemlöshet. Förvaltningen har arbetat aktivt med hållbara boendelösningar för att förebygga hemlöshet och osäkra boendeförhållanden.

Kungsholmsborna har ett hållbart boende

För att minska andelen barnfamiljer på vandrarhem/hotell har förvaltningen arbetat förebyggande genom att stärka samordningen med vräkningsförebyggande funktioner och SHIS. I de fall en barnfamilj står utanför bostadsmarknaden remitteras familjen till SHIS i de fall kriterierna för SHIS är uppfyllda. Ett individnära uppföljningsarbete i samverkan med andra enheter inom socialtjänstavdelningen, Jobbtorg och SHIS har resulterat i att andelen hushåll med barnfamiljer som beviljats vandrarhem/hotell har minskat med 43 procent, från sju barnfamiljer under andra tertialet 2022 till fyra för samma period 2023.

Arbetet med att minska andelen brukare i akut logi pågår. Inom delar av förvaltningen har andelen vuxna med insats i form av akut logi ökat marginellt, från sex personer under tertial två 2022 till sju personer samma period 2023, däremot har antalet nätter i akut logi minskat. Förvaltningen bedömer att det förväntade resultatet trots detta kommer uppnås genom ett fortsatt aktivt arbete med tidiga insatser och individanpassat stöd. Som exempel erbjuds brukare som bor i försöks- och träningslägenhet förvaltningens boendekurs för att ha rätt förutsättningar att klara av ett eget boende och behålla kontraktet. Ytterligare ett arbetssätt är att besöka brukare på akutboenden för att motivera till andra boendelösningar och motverka långa placeringar. Det vräkningsförebyggande arbetet är centralt för att motverka hemlöshet och har bidragit till att avhysningar har kunnat avvärijas. Under innevarande tertial har sex av nio avhysningar förhindrats efter meddelande från hyresvärd. Många av de brukare som socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen möter har ett samlarbeteende. Problematiken kan i förlängningen få konsekvensen att bostadskontraktet blir uppsagt. Äldreomsorgsavdelningen har därför deltagit i kompetenshöjande insatser inom ämnet. Under hösten ska en lots anställas fram till årsskiftet för att förstärka det vräkningsförebyggande arbetet.

För att stärka samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet på en organisatorisk nivå har representanter från socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen gemensamt kartlagt det nuvarande samarbetet avdelningarna emellan samt vilka utvecklingsområden som finns. Kartläggningen visar att flera delar i samverkan fungerar bra men att det finns ett behov av att stärka samarbetet kring samordnade insatser med fler enheter inom socialtjänstavdelningen. Det planeras därför för en workshop under hösten med representanter från olika enheter inom socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen.

Parkmiljö

Under tertialen har förvaltningen fortsatt deltagit i det stadsövergripande arbetet med att lämna synpunkter på *Förvaltningen för utbyggd tunnelbana* (Region Stockholm) förslag på arbetstunnlar och etableringar för ny tunnelbana från Fridhemsplan till Älvsjö. Utifrån ett långsiktigt perspektiv och i och med att arbetstunneln vid Fridhemsplan föreslås bli permanent, förordar förvaltningen läget vid Lindhagensplan då alternativet inte bedöms ge lika stor negativ påverkan på bebyggelse, stads-, park- och gaturum samt kulturmiljö som alternativet vid Rålambshovsleden.

Under perioden har förvaltningen deltagit i exploateringskontorets arbete med systemhandling grönkompensation i samband med att detaljplan för Hedvigsbergssalarna (idrottshall i Kontradsberg), ska ut på granskning senare under året. Förvaltningen har även granskat exploateringskontorets handlingar gällande finplanering park i Primusområdet på Lilla Essingen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel avhysningar som kunnat avvärijas efter inkommit meddelande till	66,67 %				55 %	55 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
förvaltningen från hyresvärden								
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader				100		75 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys								
Under årets första tertial förlorade en person sitt kontrakt på grund av att en inneboende hade varit störande. Personen blev erbjuden och tackade ja till ett annat hållbart boende. Ingen har förlorat kontraktet under innevarande tertial.								
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem				7		5	Tas fram av nämnd	2023
  Antal vräkningar som berör barn				1		0	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.3.1 Kungsholmsborna har ett hållbart boende.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att ta krafttag mot och arbeta för stadens nollvision mot hemlöshet. Till grund ligger Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020-2025. Arbetet genomförs utifrån Agenda 2030, mål 5 om jämställdhet, mål 10 om ojämlika villkor samt mål 11 om hållbara städer och samhällen. Utifrån individens behov beviljas individuellt anpassade insats för att möjliggöra en hållbar lösning som långsiktigt leder till att brukaren kan klara av ett eget boende. Genom att analysera könsuppdelad statistik följer förvaltningen att boendeinsatser beviljas på lika villkor.

Förvaltningen ska utveckla arbetet med att vuxna och äldre i hemlöshet samt barnfamiljer (inklusive barnen) i osäkra boendeförhållanden erbjuds stöd. Att minska antalet hushåll i akut logi är ett utvecklingsområde. Det innebär att förvaltningen ska prioritera långsiktiga lösningar framför placeringar i akut logi och barnfamiljer ska inte placeras på hotell eller vandrarhem. Barnrättsperspektivet ska råda i ärenden som berör barn. Samverkan med SHIS, bostadsbolag och interna verksamheter är viktiga i det vräkningsförebyggande arbetet samt för att nå hållbara lösningar. Samverkan med interna och externa samverkanspartners ska stärkas.

Förvaltningen ska kartlägga hur insatsen behandlingsassistent kan utformas för att erbjuda individuellt anpassat stöd i förebyggande syfte men även riktat stöd till personer i osäkra boendeförhållanden. Socialtjänstens insatser ska bidra till att personer i hemlöshet kan hitta en väg tillbaka till eget fast boende samt stöd för att kunna behålla boendet över tid.

Tröskeln för egen bostad sänks för att fler ska ha möjlighet till en hållbar boendelösning. Insatserna bostad först samt försöks- och träningslägenhet skapar förutsättningar för detta.

Samhällsvägledningen erbjuder stöd tillnyanlända i form av bostadsvägledning för att möjliggöra för målgruppen att bli självständig och på egen hand kunna söka hållbara boendelösningar.

Förväntat resultat

Andelen barnfamiljer på vandrarhem/hotell minskar (jmf 2022).

Andel brukare som bor i akut logi minskar. (jmf 2022)

Samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet stärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen ska kartlägga hur samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet kan stärkas.	2023-01-01	2023-12-31	
🟢 Socialtjänstavdelningen ska kartlägga hur insatsen behandlingsassistent kan utvecklas för att ge individuellt anpassat stöd kring hållbart boende.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.3.2 Behov av samhällsservice och parkmiljöer uppmärksammas tidigt i samhällsplaneringen

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att i remissvar och deltagande i arbetsgrupper bevaka och verka för att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, äldreboenden och offentliga platser inom Kungsholmens stadsdelsområde tillgodoses.

Förväntat resultat

Invånarna har god tillgång till kommunal service samt parker och grönområden som är tillgängliga för alla

Det finns förskolor, bostäder med särskild service och äldreboenden i tillräcklig omfattning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundar sig på goda resultat i stadens medarbetarenkät, fortsatt arbete med att stärka cheferna i sitt ledarskap, ökad frisknärvaro och arbete med trygga

anställningar.

Medarbetarenkäten 2023

Förvaltningen har i resultatet av årets medarbetarenkät ett AMI (aktivt medskapandeindex) på 84, vilket är en ökning med 4 indexenheter från föregående år. Kungsholmens resultat är det högsta av samtliga stadsdelsförvaltningar.

AMI-indexet är uppdelat i tre delindex; (motivation, ledarskap och styrning) och förvaltningen har ökat inom samtliga områden. Den största ökningen finns inom ledarskap med ett index på 83, vilket är en ökning med 5 indexenheter. Motivation har ökat med 4 indexenheter och har ett index på 83. Styrning har ett index på 85, vilket är en ökning på 3 indexenheter.

Samtliga avdelningars resultat på alla delområden har ökat från föregående år. Förskoleavdelningen ligger högst med ett AMI-index på 85, följt av äldreomsorgsavdelningen på 84 och socialtjänstavdelningen på 79. Då förvaltningen hade en svarsfrekvens på hela 92 procent är resultatet mycket tillförlitligt och utgör ett bra underlag i det fortsatta arbetet med handlingsplaner utifrån enkätresultatet.

Ledarskap

Förvaltningens ledarskapsindex har ökat med fem indexenheter från föregående år och ligger på 83 vilket är över stadens genomsnitt. Äldreomsorgsavdelningen och förskoleavdelningen har ett ledarskapsindex på 84 och socialtjänstavdelningen på 78. Samtliga avdelningar har ökat sitt resultat och den största ökningen finns inom äldreomsorgen.

Stabila ledningsfunktioner och förvaltningens och avdelningarnas tydliga fokus på att stärka cheferna i sitt ledarskap, med utgångspunkt i stadens chefsprofil, full range leadership model och metoden lead forward, är exempel på faktorer som bedöms ha bidragit till att värdena har ökat. Arbetet med ledarutvecklingsinsatser fortsätter under året.

Förvaltningen har under våren påbörjat arbetet med att se över förvaltningens chefsstrukturer. En stadsgemensam riktlinje för detta arbete är på remiss i staden och när staden fattat beslut om riktlinjen kommer förvaltningen att genomföra en analys av chefsstrukturerna inom samtliga verksamhetsområden.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

I de senast tillgängliga siffrorna från juni 2023 är den totala sjukfrånvaron per rullande tolv månader 9,1 procent, vilket är lägre än årsmålet. För enbart juni månad är siffran 7,9 procent. Korttidssjukfrånvaron dag 1-14 per rullande tolv månader är 2,9 procent, vilket även är årsmålet. För enbart juni månad är siffran 1,9 procent.

Förskoleavdelningen har i början av året genomfört en enkät för att undersöka medarbetarnas arbetsbelastning och vidtagit åtgärder kring möjlighet till återhämtning. Inom socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen pågår ett arbete med att verksamhetsanpassa enkäten som kommer att skickas ut till medarbetarna under hösten. En separat enkät kommer att skickas ut till förvaltningens chefer för att undersöka deras organisatoriska och sociala arbetsmiljö.

Trygga anställningar

Arbetet med att öka andelen trygga anställningar genom att minska de ofrivilliga deltidsanställningarna och andelen timavlönade fortsätter. I de senast tillgängliga siffrorna från juni 2023 är andel arbetade timmar av timavlönad personal, per rullande tolv månader, 9,9 procent. Resultatet är under årsmålet och en minskning med 1,6 procent jämfört med tertial ett.

Inom förvaltningens verksamheter fortsätter arbetet med etablering av resursteam, med syfte att öka kontinuiteten i verksamheten och att skapa fler tillsvidareanställningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	84	83	84	80		83	83	2023
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter						10 %	Tas fram av nämnd	2023
  Sjukfrånvaro	9,1 %	4,4 %	10,2 %	9,9 %	9,1 %	9,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2023
  Sjukfrånvaro dag 1-14	2,9 %	2,6 %	3 %	3,2 %	2,9 %	2,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.4.1 Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att ha en väl fungerande arbetsmiljö där det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och sker i samverkan med de fackliga organisationerna. Chefer och medarbetare har en rimlig arbetsbelastning och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Förvaltningen utvecklar, behåller och attraherar medarbetare och chefer så att deras kompetens motsvarar det uppdrag som ska utföras. Chefer erbjuds ledarutvecklingsinsatser utifrån stadens chefsprofil och med fokus på tillitsbaserad

styrning. Vidare arbetar chefer och medarbetare aktivt för att utveckla och prova nya arbets sätt. Andelen medarbetare som önskar öka sin sysselsättningsgrad följs upp kontinuerligt. Därmed arbetar förvaltningen på flera sätt enligt Agenda 2030 och mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 5, jämställdhet samt mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer känner till stadens kompetensförsörjningsprocess och rekryterar enligt metoden kompetensbaserad rekrytering Aktivt medskapande index (AMI) och Ledarskapsindex ökar

Förvaltningens medarbetare erbjuds trygga anställningar och medarbetare med ofrivillig deltidsanställning erbjuds ökad sysselsättningsgrad eller heltid när detta är möjligt utifrån verksamhetens behov

Frisknärvaron och personalrörligheten ligger på en sund nivå

Verksamheterna har en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier

Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs och chefer och medarbetare som drabbas får stöd

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare inom förskolan som kan rekommendera sin arbetsplats	78 %			76 %		73 %		2023
 Andel medarbetare inom socialtjänsten som kan rekommendera sin arbetsplats	71 %			67 %		72 %		2023
Analys								
Resultatet har förbättrats med fyra indexenheter från föregående år. Handlingsplaner har tagits fram utifrån resultatet av medarbetarenkäten med fokus på att både bibehålla det goda resultatet och prioritera förbättringsområden.								
 Andel medarbetare inom äldreomsorgen som kan rekommendera sin arbetsplats	77 %			68 %		72 %		2023
 Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier	96 %			88 %		90 %		2023
 Ledarskapsindex	83			78		80		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Chefer och medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ser över möjligheten att stärka friskvårdsförmånerna i enlighet med stadens riktlinjer	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Förvaltningen inväntar nya riktlinjer från staden.			
 Förvaltningen ska undersöka hur arbetsbelastningen ser ut bland chefer och medarbetare	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska utbilda förvaltningens chefer i stadens kompetensförsörjningsprocess	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska utifrån stadens ramverk inleda arbetet med att se över förvaltningens chefsstrukturer	2023-01-01	2023-12-31	
 Inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning genomförs arbetet för att uppnå en gemensam titulatur	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstavdelningen fortsätter satsningen i aktivt medarbetarskap	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen för helåret är att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt utifrån att samtliga verksamheter aktivt arbetar för att kunna upprätthålla samhällsviktiga verksamheter under olika former av samhällsstörningar.

Beredskap

Arbete pågår i staden och i förvaltningen gällande krigsorganisation och krigsledningsplan samt arbete med kontinuitetsplaner vid bortfall av olika kritiska resurser. Arbetet kommer fortsätta under tredje tertialet. I slutet av tertial två skedde ett elavbrott som påverkade vissa av förvaltningens verksamheter. Efter detta har det kommit förslag på ytterligare åtgärder som kan höja beredskapen. Flera av nämndens verksamheter håller på eller har tagit fram ett livsmedelslager. Med anledning av att säkerhetspolisen beslutat att höja terrorhotnivån genomför samtliga verksamheter en översyn av säkerhets- och trygghetsskapande åtgärder.

Informationssäkerhet

Arbetet med de lokala anvisningarna fortsätter och kommer att färdigställas under tredje tertialet. Arbetet med att identifiera informationstillgångar och informationsklassningar pågår kontinuerligt.

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet utifrån kraven som NIS-lagen (The Directive on security of network and information systems) innebär genom att säkerställa riskanalyser, revidera rutiner och att förbereda inför införandet av NIS 2.

Välfärdsbrott

Se text under mål för verksamhetsområdet 3.6.

Upphandling och inköp

Den största andelen av upphandlade varor och tjänster är sådana där förvaltningen deltar i gemensamma upphandlingar för staden som helhet, både i upphandlingsprocessen och i avtalsuppföljningen. Andel elektroniska inköp för perioden är för närvarande 59 procent.

Under perioden har upphandlingen gällande årsavtal för markarbeten och parkinvesteringar fått göras om efter att den blivit överprövad. Målet är att skriva nytt avtal under hösten 2023. Förvaltningen har under perioden anmält sig avropsberättigade för trafikkontorets upphandling gällande besiktning av mark och beläggning samt träd och park.

Förberedelser pågår gällande övertagande av S:t Eriks vård- och omsorgsboende i egen regi. Övertagandet innebär att förvaltningen får större rådighet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp						50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2023
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		100 %	80 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	
  Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldreomsorgen och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden, äldreomsorgen och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 3.5.1 Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap och god handlingsförmåga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strategisk planering, genomförande och uppföljning av beredskapsarbetet i form av risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder. Under första delen av året ska de åtgärder som framkommer och prioriterats i risk-och sårbarhetsanalyserna implementeras och under senare delen av året ska uppföljning ske. Arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder bidrar till mål 11, hållbara samhällen i Agenda 2030 genom att bygga upp en robusthet och stärka förmågan att hantera samhällsviktig verksamhet vid en allvarlig händelse.

Organisationen för trygghetspunkter ska säkerställas under året. En trygghetspunktsplan och plan för bemanning tas fram under året. Förvaltningen har regelbundna möten med Västermalms församling och samverkan sker inom POSOM. Krisstödjarna fyller en viktig funktion för att ge invånare psykosocialt stöd vid allvarliga händelser. Utbildning och övning sker regelbundet. Krisledningsövningar genomförs regelbundet för att upprätthålla en god handlingsförmåga.

Förvaltningen genomför en aktiv avtalsuppföljning vilket främjar en sund konkurrens mellan seriösa företag. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Det handlar om att öka kunskapen och medvetenheten för att kunna förebygga, upptäcka och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Arbetet bidrar till mål 16, fredliga och inkluderande samhällen genom att arbeta systematiskt mot mutor och korruption.

Förvaltningen bedriver ett strukturerat och systematiskt informationssäkerhetsarbete. Under året ska en lokal anvisning tas fram och förvaltningen ska arbeta för att förtydliga roller och ansvar i organisationen. För att upprätthålla kunskapen kring informationssäkerhet ska medarbetare genomgå de obligatoriska utbildningarna i dataskydd och informationssäkerhet.

Förväntat resultat

Beredskapen är hög och förmågan att hantera kärnuppdragen under påfrestning stärks
Krisledningsorganisationen är uppdaterad och samverkan sker inom POSOM
Trygghetspunkterna är kända av invånarna och kan ge information i händelse av kris
Avtalsuppföljning säkerställer en god kvalitet
Kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan ökar
Kraven på skydd av information är säkerställd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska ta fram en lokal anvisning för informations säkerhet som ska beskriva hur de övergripande reglerna för informationssäkerhetsarbetet tillämpas (organisation, mandat och resurser, vem som ansvarar för att ta fram lokala styrdokument, hur arbetet följs upp med mera).	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningens samtliga medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna för dataskydd och informations säkerhet.	2023-01-01	2023-10-31	
 Samtliga enheter inom förskola, socialtjänst och äldreomsorg ska höja kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Genomgång av dialogmaterial sker på APT.	2023-01-01	2023-12-31	Avvikelse
Analys			
Samtliga verksamheter har ännu inte hunnit gå igenom dialogmaterialet. Slutdatum ändras till 2023-12-31.			
 Samtliga enheter ska genomföra kontinuitetshöjande- och riskreducerande åtgärder utifrån RSA 2022. Åtgärder kopplat till risk för strömbortfall prioriteras.	2023-01-01	2023-07-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen arbetar med trygghet och trivsel i stadsdelsområdet på ett förebyggande och systematiskt sätt i samverkan med flera olika aktörer. Åtgärder sätts in och följs upp löpande efter identifiering av risker eller pågående problem.

De forum gällande trygghet som förvaltningen leder är effektiv samordning av trygghet, Kungsholmens Trygghets- och säkerhetsråd, Styrgruppsmöte för Trygghet, säkerhet och platssamverkan, samt platssamverkansmöten för stadsdelens tre fokusområden Fridhemsplan, Stadshagen och Hornsbergs och Kristinebergs strand. Den sammantagna lägesbilden från dessa möten är att trygghetsläget på Kungsholmen är grönt men med ett fåtal platser och problemområden som delvis påverkar trygghetsläget negativt. Platser som påverkar lägesbilden är SHIS-boendet i Stadshagen, Stadsmissionens BoCenter samt Capio Sankt Görans verksamheter som riktar sig till personer i missbruk eller med psykisk ohälsa. Samverkan i dessa forum är viktig då ansvarsförhållanden reds ut och samordning av resurser sker mellan olika verksamheter så att problem tas om hand på ett mer effektivt sätt. Uppkomna åtgärder på dessa möten, för att främja och öka tryggheten, har varit belyningslösningar, kontakt med uppsökarteamet samt ökad polisiär närvaro på ovan nämnda verksamheter.

Platssamverkan

För att öka tryggheten i områden som upplevs och identifierats vara mest otrygga arbetar förvaltningen med platssamverkan för områdena Fridhemsplan, Stadshagen och Hornsbergs

strand. Det finns även två ämnesorienterade arbetsgrupper knutna till grupperna för Fridhemsplan och Stadshagen; en som rör förskola och en som rör verksamheter som riktar sig till personer i missbruk. Deltagarna består av civilsamhället, näringsidkare, regionen, polisen och Stockholms stad. Arbetet sker enligt stadsledningskontorets samverkansmodell och förvaltningen är i fas enligt modellen. Förvaltningens uppfattning och analyser är att platssamverkan ger ökad trygghet i de områden arbetsmodellen används.

Hornsbergs och Kristinebergs strand

Platssamverkan har skett i området Hornsbergs och Kristinebergs strand under flera år då det förekommer säsongsbaserad problematik och åtgärder som satts in har gett ett bra resultat. Invånarna som bor där har uttryckt att det har blivit lugnare i området. Många av de problem som funnits har varit kring sommaren gällande trafiksituationen, ordningsstörningar, samt renhållning. Problemen har lyfts löpande under åren och många av dessa har hanterats och åtgärdats. Till exempel har man infört geo-fencing som sänker farten på elsparkcyklar, satt upp farthinder, förbättrat samverkan med parkeringsvakter utifrån parkeringsproblematik och infört sommargator.

Fridhemsplan och Stadshagen

Platssamverkan för dessa två områden inleddes under 2022. Vid Fridhemsplan och Stadshagen finns verksamheter som arbetar med missbruk och hemlöshet vilket har lett till viss oro i närområdena runt verksamheterna. Fridhemsplan klassas också som en öppen drogscen. I uppstarten av platssamverkan har det varit viktigt att sprida kännedom om de verksamheter som finns vilket har lett till en ökad förståelse. Det har också varit gynnsamt att flera olika aktörer mötts och bytt kontaktuppgifter så att man snabbt kunnat kontakta rätt verksamhet vid problem. I maj deltog förvaltningen tillsammans med Polisen och Regionen i ett möte anordnat av Länsstyrelsen med syfte att skapa en samlad lägesbild av otryggheten i anslutning till verksamheter som riktar sig mot personer i substansbruk och/eller psykisk ohälsa. En åtgärd som bestämdes vid mötet var att förvaltningen och Regionen behöver samverka bättre och att förvaltningen ska bjuda in Regionen i redan existerande samverkansforum.

Förvaltningen ser att den goda samverkan mellan förvaltningen, polisen och verksamheter i området behöver fortsätta för att upprätthålla den positiva effekt åtgärderna har gett även i framtiden.

Lokal samverkansöverenskommelse med polisen

Som en central del inom samverkansöverenskommelsen med polisen används arbetsmetoden effektiv samordning för trygghet, EST. Inom EST sammanställs en lägesbild varannan vecka för att snabbt kunna sätta in åtgärder vid identifierade problem. Utifrån lägesbilden har fältassistenternas uppsökande arbete flyttats till de platser som identifierats ha ett behov av det. Förvaltningen har även utökat med en fältassistent tjänst. Under tertial ett framkom upprepade problem med hemlösa som lämnade kanyler och annat vid Råambshovs parklek och förskolan Valvet. För att åtgärda detta har det funnits en nära kontakt med parkmiljöavdelningen som sköter sanering. Det har även diskuterats belysningslösningar runt förskolan. Under tertial två har situationen förbättrats.

Förvaltningen har ett arbete att tillsammans med näringslivet och Regionen öka

engagemanget kring samverkansöverenskommelsens aktiviteter. Syftet är att alla aktörer ska vara engagerade i trygghetsfrågan och att de själva kan skapa trygghetsåtgärder i sitt närområde. För att utveckla detta genomfördes en dialog/samverkanslunch i juni där näringslivet och Regionen var inbjudna. Liknande evenemang kommer att ske under hösten. En annan utmaning som identifierats är att göra samverkansforumet Skola, socialtjänst, polis och fritid, SSPF, relevant för alla verksamheter. Under hösten kommer därför teman som engagerar alla att hållas så som till exempel skolskjutningar.

Samverkansöverenskommelsen kommer att revideras under hösten.

Våldsbejakande extremism

Kungsholmen har få av dessa ärenden men för att förhindra brott är det viktigt att hålla kunskapsläget vid liv. I juni hölls en föreläsning för alla förvaltningens chefer om våldsbejakande extremism. Detta i syfte att öka medvetenheten och kompetensen kring ämnet. Det planeras också en workshop för socialsekreterare på försörjningsstöd i ämnet tillsammans med socialförvaltningen.

Välfärdsbrott

Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Flera enheter har arbetssätt för att upptäcka och motverka välfärdsbrott som att det inom äldreomsorgens beställarenhet finns en särskild medarbetare som granskar räkningsunderlag från hemtjänsten för att undvika felaktigheter. Inom socialtjänsten rapporteras eventuella brister och tveksamheter i upphandlade verksamheter till Upphandlingsenheten på socialförvaltningen. Inom socialtjänsten uppmärksammas även andra former av välfärdsbrott, exempelvis felaktig folkbokföring.

En aktivitet i verksamhetsplanen för 2023 var att gå igenom ett APT-material kring ämnet. Uppföljningen visar att flera verksamheter inte har gått igenom materialet, antingen på grund av tidsbrist, att presentationen upplevs som omfattande eller att det är svårt att förstå kopplingen till sin verksamhet. De enheter som gått igenom materialet upplever att baskunskapen om välfärdsbrott och otillåten påverkan har ökat, men att man önskar fler exempel på hur välfärdsbrott kan te sig. Sammantaget är bedömningen att området är svårt och att baskunskapen fortsatt behöver öka. Chefsforum i december kommer att ha tema välfärdsbrott.

Rutiner för hot, våld och otillåten påverkan har uppdaterats under tertialet.

Parkmiljö

Råambshovsparken har ett stort besöksstryck och många externa evenemang genomförs i parken. Under perioden har förvaltningen inlett en dialog med trafikkontoret om riktlinjer för evenemang och upplåtelser, för att underlätta hanteringen kring inkomna förfrågningar om upplåtelser på platsen.

I syfte att förbättra allmänhetens möjlighet till vistelse vid vattnet har arbetet med att ta fram en reinvesteringsplan för den strandnära Luxparken inletts under våren. Vissa reinvesteringsåtgärder i parken planeras till hösten. I Kristinebergs strandpark har en ny gångväg anlagts över gräsmattan mellan Kristinebergs strand och plaskdammen. Planering för upprustning av lekplatsens rutschkana pågår och genomförande planeras till hösten.

Förvaltningen deltar i trafikkontorets arbete med cykel- och gångprojektet längs Kungsholms strandstig och bevakar och värnar gröna värden. Under våren har planering för breddad gång- och cykelbana vid Yngve Larssons park-Serafimerstranden inletts. Planering för återställande av parkytorna kring Tekniska nämndhuset pågår. I juni avetablerade fastighetskontoret sina byggbodar och trafikkontoret inleder arbetet med GC-väg under hösten. Därefter kan finplanering av parkytor starta. Upprustningen av Polishusparken fortsätter enligt plan utifrån framtaget program. I syfte att öka trivsel och trygghet har förstärkning av belysning i Fredhällsparken genomförts under perioden. Trafikkontoret har lett och bekostat arbetet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	91 %	93 %	89 %	90 %		85 %	79 %	2023
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	65 %	66 %	64 %	66 %		73 %	73 %	2023
Analys Årsmålet uppnås inte, men ligger dock något högre än resultatet för staden i stort som var 63 procent. Indikatorn mäter dessutom nöjdhet med rent och städad på både parkmark och gatumark, där stadsdelsnämnden endast ansvarar för skötsel av parkmark.								
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	69 %	71 %	68 %	64 %		73 %	73 %	2023
Analys Indikatorn uppnås inte, resultatet innebär dock en förbättring jämfört med föregående år då resultatet var 64 procent. Förvaltningen fortsätter sitt arbete med förbättring av uppföljning och kontroll av parkdriftsentreprenören.								
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	92 %	93 %	92 %	90 %		88 %	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.6.1 Kungsholmens stadsdelsområde är en trygg plats genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en strukturerad och systematisk samverkan vilket leder till att stadsdelsområdet upplevs som rent, tryggt och attraktivt. Arbetet sker utifrån Stockholms stads båda program för trygghet och säkerhet. Förvaltningen arbetar med, samt utvecklar, relevanta och adekvata insatser för att verka brottsförebyggande och trygghetsskapande. Åtgärderna förvaltningen genomför inkluderar ett barn-, jämställdhets-, jämlikhets- och tillgänglighetsperspektiv. Utifrån mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, och mål 16, fredliga och inkluderande samhällen, i Agenda 2030 är det trygghetsskapande arbetet prioriterat i stadsdelen.

Förvaltningen arbetar med platssamverkan som planeras och genomförs i samverkan med polisen, företagarföreningar, församlingar och andra aktörer i civilsamhället, effektiv samordning för trygghet (EST) och Trygghets- och säkerhetsrådet. Förvaltningen identifierar otrygga platser genom analys av bland annat stadens trygghetsmätningar, månadsrapporter, medborgardialoger och inkomna synpunkter och avvikelser. Kungsholmsbor och besökare har möjlighet att enkelt inkomma med synpunkter och avvikelser och uppmantras att göra detta. Förvaltningen anordnar också trygghetsvandringar för olika målgrupper.

Förvaltningen arbetar förebyggande och uppsökande genom bland annat fältförlagt socialt arbete och ett utvecklingsområde det uppsökande arbetet gällande spel om pengar. Förvaltningen kommer under året även öka sin kunskap om våldsbejakande extremism.

Förväntat resultat

Förvaltningens samverkan med civilsamhället, näringsidkare, regionen och polisen utvecklas. Förvaltningen skapar möjligheter och uppmantrar kungsholmsborna och besökarna på Kungsholmen att tycka till om tryggheten i stadsdelsområdet. Parker och grönområden på Kungsholmen upplevs som trygga. Parker och grönområden utvecklas i dialog med invånare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen utvecklar fältassistenternas kunskapsspridande och uppsökande arbete (bland annat gällande ANDTS)	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås under året. Till grund för bedömningen ligger att kartläggning av verksamhetsplaner visar att perspektiv som främst prioriteras är jämställdhets-, barnrätts- och tillgänglighetsfrågor samt olika former av brukardialoger samt att förvaltningens arbetsgrupp för mänskliga rättigheter lyfter nationella minoriteter, hbtqi och klimat- och miljömässiga konsekvenserna.

Arbetet för rättigheter och delaktighet för personer med funktionsnedsättning finns att läsa under KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.

Förvaltningens arbetsgrupp för mänskliga rättigheter och Agenda 2030 bedriver ett gemensamt utvecklingsarbete, genom att bland annat titta på kopplingarna mellan de sociala, ekonomiska och ekologiska/ klimatmässiga aspekterna av förvaltningens arbete. Fokus framöver kommer att ligga på hbtqi och nationella minoriteter. Förvaltningen planerar för

satsningar inom dessa områden till hösten. Inom ramen för stadens kvalitetsprogram ska en kommunikationsplan tas fram kring två av de grundläggande förhållningssätten; Stockholmarnas fokus och hållbarhet.

Jämställdhet

Enheten för sysselsättning har haft fokusgrupper för att vidare diskutera resultat från stadens brukarundersökning där svaren skiljer sig mellan könen. Fler kvinnor än män har uppgett att de är rädda för något på sin dagliga verksamhet. Utifrån diskussionerna i fokusgruppen är analysen att det handlar om enskilda individer med olika behov där stöd och insatser satts in för den enskilda individen. Det har även skett individuella samtal med medarbetare där jämställdhetsperspektiv har diskuterats för att se om det finns upplevda strukturer som gynnar olika kön. Samtalen har inte visat på några sådana strukturer. Inom äldreomsorgen har vissa aktiviteter gjorts specifikt för män för att öka deras delaktighet i aktiviteter. Bland annat har Baltzars träfflokal för seniorer haft en matlagningskurs för män och Pilträdet servicehus anordnar herrfrukostar. I arbetet med en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser behöver ett jämställdhetsperspektiv finnas med i både beslut och genomförande. För att följa var resurser går och vilken effekt de får för kungsholmsborna är resultatet för flertalet indikatorer könsuppdelade. Den könsuppdelade statistiken har möjliggjort analyser av hur resurserna har använts och dess effekter. Olikheter mellan könen uppmärksammas och analyser av resultaten genomförs för att utröna om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en jämnare resursfördelning.

Barnrätt

Inom socialtjänsten har de verksamheter som arbetar med barn genomfört en checklista för inventering av barnrättsarbetet. Checklistan utgår från barnkonventionen, Sveriges arbete med barnrätt och FN:s uttalande gällande Sveriges arbete med barnrätt. Till verksamhetsberättelsen ska en utvecklingsplan ha upprättats utifrån de utvecklingsområden som framkommit i checklistan.

Socialtjänstavdelningens barnrättsnätverk har planerat in en frukost och en workshop under barnrättsveckan som kommer att ske i höst. Alla myndighetsutövande enheter och vissa utförarenheter har bjudits in till workshopen där ett "case" kommer att diskuteras i tvärprofessionella grupper. Syftet är att öka förståelse och kunskap utifrån andra enheters barnrättsarbete.

Alla förskolor arbetar med barns rättigheter utifrån sitt systematiska arbete med plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Hbtqi-personers rättigheter

Förvaltningens hbtqi-fritidsgård Lili har ansökt om, och beviljats, projektmedel från Socialstyrelsen tillsammans med Norra innerstadens stadsdelsförvaltning. Målet med projektet är att kunna bedriva fritidsgård för målgruppen på internet, detta för att främja psykisk hälsa och bryta socialt utanförskap hos målgruppen. Planering för att starta upp projektet pågår. Baltzars träfflokal för senior har anordnat en Pridevecka med olika aktiviteter vilket var uppskattat.

Nationella minoriteter

Inom äldreomsorgen har nationella minoriteter och deras kulturer uppmärksammats genom olika trivselaktiviteter, bland annat har litteratur och specifika livsmedel inhandlats för att lyfta olika minoritetsgruppers nationaldagar och högtidsdagar.

Då vårdnadshavarna söker förskoleplats kan de ange om de är intresserade av förskoleverksamhet med minoritetsspråk. Under tertialet har 13 familjer lämnat intresse för finskspråkig verksamhet och det står i kö till den fristående förskoleverksamhet som finns på Kungsholmen.

Klimat och miljö

Förvaltningens verksamheter bidrar till en rättvis klimatomställning.

Genom det dagliga arbetet med att förvaltningens resor, transporter, mattransporter och leveranser ska vara klimatsmarta minskar vi utsläpp av avgaser och partiklar som försämrar medborgarnas luftkvalitet och orsakar bland annat hjärt- och kärlsjukdomar. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar, liksom gravida kvinnor. Barn tar upp mer gifter i förhållande till kroppsvikt och det kan påverka deras fysiska utveckling negativt. Många barn och unga har klimatångest och är den nästa generation som ska ta över och leva med konsekvenserna av klimatförändringarna (mål 11, hållbara städer och samhällen).

Arbetet fortgår för att minska inköp av engångs- och plastprodukter; öka andelen hämtställen för avfall; minska matsvinnet och minska inköp av livsmedel och måltider med hög CO₂-påverkan. Genom detta arbete bidrar förvaltningen till minskade utsläpp som till stor del sker i de länder där våra varor produceras. För att tillverka plastprodukter krävs oljeutvinning som bland annat innebär stora hälsorisker, miljörisker, risk för korruption och kränkning av mänskliga rättigheter (mål 12, hållbar konsumtion och produktion).

Verksamheterna köper in ekologiska livsmedel vilket leder till en minskning av spridningen av kemiska bekämpningsmedel i naturen något som värnar människor som arbetar med odlingarna av livsmedlen; insekter som pollinerar frukter och bär; och djur, som får vistas utomhus och få utlopp för sina naturliga beteenden. Genom att fortsätta handla ekologiskt under rådande ansträngda ekonomiska läge och kraftigt höjda matpriser bidrar förvaltningen till att upprätthålla en ekologisk produktion som riskerar att försvinna då många människor inte har råd att handla ekologiskt i samma utsträckning som förut (mål 15, ekosystem och biologisk mångfald).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.7.1 Kungsholmens stadsdelsområde är jämställt, öppet och demokratiskt

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att arbeta för att verksamheterna lever upp till mänskliga rättigheter och är fria från diskriminering. Som beskrivs under respektive verksamhetsmål arbetar nämndens verksamheter med de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att vidareutveckla arbetet med jämställdhet, jämlikhet, nationella minoriteter, funktionshinderperspektivet och barnrättsperspektivet.

För att arbeta systematisk med de mänskliga rättigheterna och Agenda 2030 har förvaltningen tillsatt en organisationsöverskridande arbetsgrupp som ska följa upp verksamheternas arbete med kartläggning och analys och se vilka perspektiv förvaltningen behöver utveckla och vilka som behöver knytas an till arbetet med den bärande principen om att ingen ska lämnas utanför.

Arbetet med att nå klimat- och miljömålen sker systematiskt inom alla verksamheter, tryggheten i stadsdelsområden utvecklas i samverkan och beredskapen inom verksamheterna stärks. Arbetet med hållbarhetsmålen ger förvaltningen möjlighet att knyta an arbetet med den uppdatering av det lokala utvecklingsprogrammet som ska inledas under året.

Delaktighet, inkludering och dialog med de verksamheterna är till för som invånare, nämndens råd, förenings- och näringsliv är viktigt. Dialogen bidrar till kvalitetsutveckling. Förvaltningen uppmuntrar till att verksamheterna utvecklar resultat- och medborgardialoger och är aktiva i olika sociala kanaler. Förvaltningen initierar trygghetsvandringar där det finns behov och välkomnar invånares synpunkter och medborgarförslag.

Förväntat resultat

Jämställdhetsanalys finns i relevanta beslutsunderlag till nämnden

Barnkonsekvensanalys finns i relevanta beslutsunderlag till nämnden

Funktionshinderperspektivet finns med i relevanta beslutsunderlag till nämnden

Nämndens råd är aktiva

Det strategiska arbetet med Agenda 2030 utvecklas

Synpunkter tas om hand och bidrar till kvalitetsutveckling

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska tillsammans med Norrmalms stadsdelsförvaltning utveckla arbetet kring rådet för funktionshinderfrågor med fokus på strategiska frågor kopplade till tillgänglighet och delaktighet	2023-01-01	2023-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
------	--------	---------------------------	--	---------	-----------

Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 335,1	0,7	10,2	1 328,2	17,8
Kostnader	1 687,8	0,7	61,2	1 731,9	17,8
Intäkter	- 352,7		- 51,0	- 403,7	0,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					17,8
Resultatenheternas överskott från 2022					42,4
Resultatenheternas överskott till 2024					- 52,1
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					8,0

Förvaltningen prognostiserar ett överskott om 17,8 mnkr före respektive 8,0 mnkr efter resultatöverföringar. Prognosen för året bygger på en sammanvägning och analys av bokslut 2022, faktiskt bokförda kostnader och intäkter till och med augusti månad och förväntad utveckling fram till årets slut. I prognosen är hänsyn tagen till beräknade prestationsförändringar, begärda budgetjusteringar samt pågående och planerade åtgärder för en budget i balans inom några verksamhetsområden.

De budgetmässigt större kärnverksamheterna prognostiserar att klara en budget i balans inom givna ramar utom äldreomsorgen som visar ett större överskott och individ och familjeomsorgen som visar ett mindre underskott. För de övriga budgetmässigt mindre verksamheterna såsom stadsmiljö, barn, kultur och fritid, ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknad prognostiseras underskott som bedöms rymmas inom förvaltningens avsatta buffert samt äldreomsorgens överskott. Störst negativ avvikelse prognostiserar ekonomiskt bistånd och stadsmiljö.

Det största överskottet prognostiseras liksom tidigare under året i första hand inom äldreomsorgen. Verksamheten har hittills under året haft ett betydligt lägre behov av vård- och omsorgsplatser än årets tilldelade medel och budgeterat. Detta bedöms bland annat vara en effekt efter pandemin. Även hemtjänstkostnaderna och övriga insatser är betydligt lägre än budgeterat. Det största underskottet finns inom ekonomiskt bistånd. Underskottet hänförs till högre handläggningskostnader än tilldelad budget, men även att fler hushåll får bistånd än vad tilldelad budget räcker till. Även stadsmiljö har en större negativ avvikelse, delar av underskottet hör samman med kraftiga indexhöjningar av befintliga avtal, utnyttjade medel täcker inte verksamhetens löpande kostnader. Delar är planerat då verksamheten har en stor underhållsskuld som åtgärdas då förvaltningen prognostiserar ett överskott som är av engångskaraktär i år. I övrigt följer den ekonomiska prognosen i stort sett budget.

I prognosen ingår beräknade totala prestationsjusteringar inom förskola om 1,5 mnkr och

inom omsorg om funktionsnedsatta om 8,7 mnkr, sammantaget 10,2 mnkr.

Resultatenheterna överförde sammantaget ett överskott om 42,4 mnkr från 2022 till 2023. Resultatenheterna prognostiserar att föra över 52,1 mnkr till 2024.

Under år 2023 har verksamheterna erhållit riktade stadsbidrag framförallt inom äldreomsorgen. Delar av de bidragen erhöles efter sommaren och är av engångskaraktär och ska användas under år 2023. I de flesta fall innebär stadsbidragen att verksamheterna behöver rekrytera fler medarbetare, något som tar tid samtidigt som det råder brist på en del av de aktuella yrkeskategorierna. Detta kan leda till att tilldelade stadsbidrag inte hinner förbrukas fullt ut, alternativt betalas tillbaka.

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestationsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	50,5			49,5	49,5	1,0
Individ- och familjeomsorg	95,6			96,1	96,1	- 0,5
<i>varav barn och ungdom</i>	51,2			52,5	52,5	- 1,3
<i>varav vuxna</i>	21,0			21,0	21,0	0,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	22,2			21,4	21,4	0,8
<i>varav nyanlända</i>	1,2			1,2	1,2	0,0
Stadsmiljöverksamhet	18,3			25,3	25,3	- 7,0
<i>Avskrivningar</i>	17,4			15,3	15,3	2,1
<i>Internräntor</i>	0,7			2,8	2,8	- 2,1
Förskoleverksamhet	266,9		1,5	268,4	268,4	0,0
Äldreomsorg	619,4			596,1	603,872	15,5
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	222,6	0,7	8,7	230,0	232,0	0,0
Barn, kultur och fritid	12,3			12,8	12,8	- 0,5
Arbetsmarknad såtgärder	3,2			3,7	3,7	- 0,5
Ekonomiskt bistånd	21,2			28,2	28,2	- 7,0
<i>varav handläggare</i>	6,8			10,3	10,3	- 3,5
Övrig verksamhet	7,0			0,0	0,0	7,0
Totalt	1 335,1	0,7	10,2	1 328,2	1 338,0	8,0

Nämnd och förvaltningsadministration

Verksamheten nämnd- och förvaltningsadministration prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr. Överskottet hänförs till att budgeterade medel som hör samman med kostnader i samband flytten till Tekniska nämndhuset beräknas bli lägre än budgeterat.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten individ- och familjeomsorg prognostiserar sammantaget ett underskott om 0,5 mnkr vilket är en försämring jämfört med föregående rapport. Verksamhetens fyra delområden redovisas separat nedan.

Barn och ungdom

Barn och ungdomsverksamheten prognostiserar ett underskott om 1,3 mnkr.

Myndighetsverksamheten prognostiserar ett underskott om 1,6 mnkr. Inom barn och unga har det tillkommit en ny målgrupp, unga gängkriminella. I och med denna nya målgrupp har det skett en ökning av placeringar i jourhem och HVB-hem. Vårdbehovet för målgruppen är stort och därmed ökar kostnaderna. Även inom skyddat boende har verksamheten fler placeringar än budgeterat. Med anledning av behovet av ökade insatser har enheten tillfälligt förstärkts med en handläggare.

Nyckeltal - IoF Barn och unga Beställarperspektiv	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Insatser/antal/platser		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
§12-hem	0,5	0,0	0,0	0,0
HVB	2,0	5,0	3,3	2,3
Stödboende	3,0	3,0	3,6	2,8
Familjehem	10,8	8,0	8,4	8,1
Jourhem	3,0	8,8	8,2	4,1
Skyddat boende	0,5	1,0	2,4	0,3

Förvaltningens egna familjebehandlare inklusive fältverksamhet prognostiserar ett överskott om 0,3 mnkr som hör samman med minskade kostnader till följd av vakanser under pågående rekrytering.

Vuxen

Verksamheten för vuxna och missbruk prognostiserar en budget i balans. Verksamhetens arbete fortsätter med att motverka långvariga placeringar på skyddat boende genom att i de fall där det är möjligt erbjuda insatser genom förvaltningens egen öppenvård. Behovet av antal placeringar vid stödboende (HVB) är fler än budgeterat och fler placeringar i år jämfört med samma period förra året samtidigt som antal insatser inom härbärke ligger på en lägre nivå än budgeterat. Kostnaderna för handläggning följer budget.

Nyckeltal - IoF Vuxna Beställarperspektiv	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Insatser/antal/platser		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug

Nyckeltal - IoF Vuxna Beställarperspektiv	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
§12 LVM	0,5	0,0	0,7	0,0
Behandlingshem (HVB)	1,0	1,0	0,6	0,3
Stödboende (HVB)	6,0	12,3	9,4	6,1
Skyddat boende	0,5	0,5	0,2	0,8
Härbärge	2,8	1,0	1,3	2,7

Socialpsykiatri

Socialpsykiatriverksamheten prognostiserar sammantaget ett överskott om 0,8 mnkr såväl före som efter resultatöverföringar. Överskottet hänförs till beställarverksamheten.

Beställarverksamheten

Myndighetsverksamheten prognostiserar ett överskott om 0,8 mnkr avseende insatser vilket framförallt hör samman med ett hitintills lägre behov av gruppboende, stödboende samt sysselsättning. HVB-placeringar används när det finns behov av särskilt stöd, exempelvis vid samsjuklighet. Kostnader för handläggning följer budget.

Nyckeltal - IoF Socialpsykiatri Beställarperspektiv	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Insatser/antal/platser		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
Gruppboende	5	4	4	5
Stödboende	10	9	8	8
HVB	6	7	7	5

Utförarverksamheterna

Utförarverksamheterna boendestöd och stödboende prognostiserar en budget i balans.

Resultatenheten inom socialpsykiatri överförde ett överskott om 0,7 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheten prognostiserar en oförändrad resultatfond.

Nyanlända

Verksamheten för ensamkommande flyktingbarn prognostiserar en budget i balans.

Kostnaderna för placeringar bedöms täckas av dygnsschablonen från migrationsverket.

Enheten handlägger för närvarande placeringar för 6 barn, till årsskiftet beräknas antal barn vara ca 6 st.

Nyckeltal - EKB	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Antal ensamkommande barn		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
Totalt antal barn	10	6	7	12

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten prognostiserar en budget i balans såväl före som efter resultatöverföring. I prognosen har hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar och budgetjusteringar i form av barnomsorgsgarantin samt kompensation för höga hyror.

Den största delen av budgeten inom verksamhetsområdet är prestationsrelaterad. Avläsningar sker månadsvis av hur många barn som är inskrivna i förskolan. Varje inskrivet förskolebarn genererar en budgettilldelning. Detta innebär att nämndens slutliga budget först kan fastställas i samband med bokslutet 2023.

Hittills under året har antalet inskrivna barn varit stabilt jämfört med de senaste åren då antalet inskrivna barn har minskat kraftigt varje år. Dock prognostiseras antalet inskrivna barn vara lägre än tilldelade budgetmedel varför prestationsförändringarna beräknas uppgå till -5,4 mnkr för år 2023. Det är ungefär den justering som förvaltningen räknat med i samband med budgeteringen. Hittills under året har antalet inskrivna barn varit något högre än verksamhetens budgeterade planering.

Verksamhetsområdet har höga lokalkostnader, den utmaningen delas med de övriga stadsdelarna i innerstaden.

Genomsnittet av antalet inskrivna barn för perioden januari-augusti år 2023 är 1 603 att jämföra med samma period föregående år som var 1 605 barn vilket i stort sett är oförändrat. Fördelningen mellan antal inskrivna barn i kommunala och privata förskolor är cirka 52 % respektive 48 %.

Med anledning av minskat antal inskrivna barn under de senaste åren har verksamheten kontinuerligt och systematiskt arbetat med att anpassa såväl lokaler som bemanning till verksamhetens behov.

Resultatenheterna sammantaget överförde ett överskott om 21,8 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheterna prognostiserar en oförändrad resultatfond till år 2024.

Nyckeltal - Förskola	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Antal inskrivna barn		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
1-3 år fsk	799	990	793	750
4-5 år fsk	765	553	810	855
Totalt	1 564	1 543	1 603	1 605

Äldreomsorg

Verksamhetsområde äldreomsorg prognostiserar sammantaget ett överskott om 23,3 mnkr före respektive 15,5 mnkr efter resultatdispositioner. Överskott hänförs såväl till beställar- som utförarverksamheterna. Pandemins ekonomiska effekter ses fortfarande inom äldreomsorgen, framförallt genom färre köp av vård- och omsorgsplatser jämfört med tilldelade medel och intern budget, detta påverkar framförallt beställarens ekonomiska prognos. Dock är verksamhetens överskott av engångskaraktär då en successiv ökning av

antalet platser prognostiseras för året och antas återgå till ungefär samma läge som innan pandemin liksom det gjort på de flesta andra stadsdelar.

Beställare äldreomsorg

I augusti månad ger myndighetsverksamheten biståndsbedömda insatser till 1 831 personer vilket motsvarar ca 14 % av antalet personer på Kungsholmen över 65 år. Antalet personer med insats är nu fler än före pandemin, största ökningen har skett inom insatsen trygghetslarm. Beställarverksamheten prognostiserar ett överskott som framförallt hänförs till färre köp av vård- och omsorgsboendeplatser är budgeterat. Budget för 2023 är beräknad till ett genomsnitt av 437 platser, under augusti köptes 418 platser och under perioden januari-augusti i år köptes i genomsnitt 414 platser att jämföra med föregående år som var 413 platser för samma period. Förvaltningens bedömning är att antalet personer med denna insats kommer att öka. Då varje årsplats för vård- och omsorgsboende kostar ca 850 tkr tillämpas försiktighetsprincipen i prognosen. Antalet personer i behov av servicehus är budgeterad till 69 stycken, genomsnittet till och med augusti är 71 platser att jämföra med föregående år som var 65 platser. Gällande insatsen servicehus ses en ökning under året med ca 10 platser samtidigt som beslutade genomsnittliga timmar har ökat. Gällande hemtjänsten har det under senaste månaderna skett en ökning antalet personer med denna insats, vilket är väntat och har funnits med i prognosen. I den ekonomiska prognosen ingår en successiv ökning under året av samtliga insatser

Nyckeltal - Äldreomsorg Beställarperspektiv	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Antal personer/mån, insatser/timmar		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
Tot. antal personer med insats		1 831	1 813	1 745
Vård- och omsorgsplatser	437	418	414	413
Servicehus	69	74	71	65
Dagverksamhet	60	54	52	58
Hemtjänst	926	923	907	893
Utförda hemtjänst timmar		26 137	26 704	26 525

Utförare äldreomsorg

Sammantaget visar utförarenheterna ett överskott. Samtliga utförarenheter utom hemtjänsten prognostiserar ett överskott. En av orsakerna till överskottet hör samman med att beläggningsgraden har varit betydligt högre än budgeterat vilket innebär att intäkterna varit högre än beräknat. Samtidigt har verksamheterna erhållit olika stimulansbidrag för kostnader som verksamheten redan hade budgeterat för. Delar av stimulansmedlen beviljades först under augusti månad. Den låga beläggningsgraden som verksamheterna hade under och en tid efter pandemin har nu återgått till samma eller högre beläggningsgrad jämfört med före pandemin. I prognosen är hänsyn tagen till att två av de avdelningar som stängdes till följd av minskad efterfrågan under pandemin kommer att öppna under hösten.

För närvarande säljer Kungsholmens två vård- och omsorgsboenden cirka 38 procent av platserna till Kungsholmens beställarverksamhet resterande platser till övriga stadsdelar och

andra kommuner. Kungsholmens två servicehus säljer 29 procent av platserna till Kungsholmens beställarverksamhet och resterande platser till andra stadsdelar.

Resultatenheterna sammantaget överförde ett överskott om 15,5 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheterna prognostiserar att överföra 23,3 mnkr till 2024.

Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet stöd- och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar sammantaget ett överskott om 2,0 mnkr före respektive en budget i balans efter resultatöverföringar.

Beställare stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Myndighet och ledning prognostiserar en budget i balans avseende såväl insatser som handläggning. De senaste årens arbete med att prisförhandla placeringar med höga kostnader utanför ramavtalet ger fortfarande god effekt på ekonomin, för närvarande ses i stort sett ingen avvikelse i förhållande till schablonersättningen. Verksamheten har sedan halvårsskiftet en ökning av antalet placeringar inom SoL såväl korttid som permanenta jämfört med tidigare under året, samtidigt har antalet hemtjänstinsatser minskat något. Kostnaderna för turbundna resor till och från daglig verksamhet har legat på en lägre nivå än budgeterat i början av året dock har en väntad ökning skett successivt under året. Kostnaderna för resor prognostiseras bli lägre än föregående år till följd av ett nytt avtal från slutet av föregående år.

Prestationsjusteringarna och därmed slutlig budget för verksamheten beräknas efter årets två mätillfällen, mars och augusti för brukare inom LSS-verksamheterna. Resultaten av mätning genererade en högre budget än väntat då försiktighetsprincipen har tillämpades i årets tidigare prognoser.

Nyckeltal - Stöd och service till pers. med funktionsnedsättning	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Beställarperspektiv		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
Vuxenboende SoL	10	10	11	10
Hemtjänst SoL	79	75	74	78
Vuxenboende LSS	99	100	100	97
Barnboende LSS	1	1	1	2
Daglig verksamhet	157	157	157	149
Kostnader för resor tkr/mån	650	475	467	862

Utförare stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Utförarenheterna totalt sett prognostiserar ett överskott. Daglig verksamhet prognostiserar en budget i balans, grupp och servicebostäder ett överskott. Verksamheten för personlig assistans prognostiserar ett underskott som bland annat hänförs till att verksamheten har för få brukare för att möjliggöra en budget i balans.

För närvarande är Kungsholmens personliga assistans verksamhet det kommunala alternativet

för innerstadens stadsdelar. Det innebär att stadsdelarna Södermalm och Norra innerstaden har ett avtal med Kungsholmen. Avtalet har sagts upp för omförhandling då det finns behov av att skriva om grunden för beräkningar och övriga förutsättningar.

Resultatenheterna sammantaget överförde ett överskott om 4,4 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheterna prognostiserar att överföra 6,4 mnkr till 2024.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet barn, kultur och fritid prognostiserar ett underskott om 0,5 mnkr, vilket är oförändrat jämfört med föregående rapport.

Verksamheten består bland annat av parklekar, fritidsgårdar, kolloverksamhet, konsumentvägledning, föreningsbidrag, kultur och nationaldagsfirande. Inom verksamhetsområdet finansieras även idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Underskottet hänförs bland annat till högre nettokostnader avseende uthyrning av lokaler till föreningar än budgeterat samt högre kostnader avseende nationaldagsfirande jämfört med budgeterat.

Kollo

Kolloverksamheten prognostiserar ett underskott om 0,3 mnkr. Antal ansökningar och antalet som tackat ja till en kolloplats var betydligt fler än vad tilldelade medel täcker. Eftersom förvaltningen prognostiserar ett överskott totalt sett beviljades alla som tackade ja.

Kollo	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Antal helårsplatser		Jan - Aug	Jan - Aug
Kollo antal ansökningar	292	492	464
Kollo Antal som blev erbjudna		492	464
Kollo Antal som tackade Ja		368	328
Andel som blev erbjudna		100%	100%
Andel som tackade ja		75%	71%

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamheten arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar ett underskott om 0,5 mnkr.

Underskottet hör samman med en ambitionshöjning avseende ytterligare 90 ferieplatser för ungdomar vilket motsvarar 0,5 mnkr jämfört med budgeterat. Tilldelad budget via fördelningsnycklarna motsvarade ca 150 ferieplatser, målet för förvaltningen höjs till 240 platser.

Nyckeltal - Arbetsmarknadsåtgärder	Planering 2023	Prognos 2023	Utfall 2022
		Totalt jan-dec	Totalt jan-dec
Antal feriearbetare	150	240	213

Insatser inom arbetsmarknadsåtgärder är bland annat OSA (offentligt skyddat arbete) feriearbetare samt handläggning för dessa insatser.

Nyckeltal - Arbetsmarknadsåtgärder	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
OSA platser	9	6	7	10

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd prognostiserar ett underskott om 7,0 mnkr vilket är en försämring jämfört med föregående månad. I prognosen ingår budgethållningsåtgärder som månadsvis följs upp. Dessa har dock ännu inte gett effekt. Delar av underskottet ca 3,5 mnkr hänförs till högre handläggningskostnader än tilldelad budget. Avseende de höga handläggningskostnaderna inom ekonomiskt bistånd behöver hushållens karaktär tas i beaktande. I flera ärenden återfinns en komplex problematik som kräver långsiktigt och långvarigt motivationsarbete från socialsekreterare, vilket kräver resurser.

Tilldelad budget för ekonomiskt bistånd för år 2023 är lägre jämfört med föregående år och att minska antalet hushåll till en nivå som överensstämmer med tilldelad budget är en utmaning. Flera åtgärder har dock vidtagits i syfte att uppnå detta, exempelvis har tjänster vakanshållits i den mån det har varit möjligt, lokalkostnader har minskats genom färre kontorsplatser och en ökad digital handläggning har påbörjats.

Underskottet beror förutom höga handläggningskostnader även på att fler hushåll får bistånd än vad tilldelad budget räcker till. Sedan årets början har det skett en ökning med 8 hushåll. En vidtagen åtgärd är arbetet med att minska antalet hushåll i akut logi, vilket är en kostnadsdrivande insats. Medelbidraget är lägre år 2023 jämfört med föregående år vilket delvis är kopplat till minskade kostnader för vandrarhemsliknande boende. Även antal barnfamiljer påverkar storleken på medelbidraget.

Årets genomsnittliga antal bidragshushåll för perioden januari-juli var 147 hushåll att jämföra med budget om 110 hushåll. Föregående år samma period var 155, vilket är en minskning med 8 hushåll. Antal bidragshushåll i juli månad var 148. Det genomsnittliga medelbidraget för januari-juli var 10872 kronor att jämföra med samma period föregående år som var 11 124. Medelbidraget för juli månad var 10 563 vilket är lägre än juni månad. Medelbidraget för perioden januari-juli för Kungsholmen är något högre än stadens genomsnitt, tidigare år har Kungsholmen haft betydligt högre medelbidrag än genomsnittet för staden. (se bilaga 2)

Verksamheten ekonomiskt bistånd finns organisatoriskt inom Norra innerstadens stadsdelsförvaltning som hanterar denna verksamhet också för Kungsholmens stadsdelsnämnd.

En översyn av samverkansavtalet med Norra innerstans stadsdelsnämnd är planerad till hösten efter sammanläggningen.

Nyckeltal - Ekonomiskt bistånd	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
		Juli	Snitt jan-juli	Snitt jan-juli
Antal bidragshushåll Kungsholmen	110	148	147	155
Utbetalat försörjningsstöd (tkr per månad)	1 267	1 563	1 598	1 723
Medelbidrag Kungsholmen (kr/mån)	11 500	10 563	10 872	11 124
Medelbidrag Staden (kr/mån)	11 100	10 528	10 637	10 174

Stadsmiljö

Stadsmiljöverksamheten prognostiserar ett underskott om totalt 7,0 mnkr. Vilket är oförändrat jämfört med föregående rapport.

Utnycklade budgetmedel täcker inte verksamhetsområdets löpande kostnader. Underskottet hör bland annat samman med indexuppräknningar om 16 % avseende befintliga avtal vilket motsvarar ca 1,5 mnkr. Underskottet hänförs även till ökade kostnader för att hantera skador på träd efter snöfallet i slutet av föregående år samt en stor underhållsskuld kring lekmiljöer, övrig utrustning samt träd. Delar av verksamhetsområdets underskott är ett planerat överskridande då ett annat verksamhetsområde har ett överskott av engångskaraktär under innevarande budgetår. Kostnaderna för den delen av underskottet hör bland annat samman med underhållsskulden.

Verksamheten finns organisatoriskt inom Norra innerstadens stadsdelsförvaltning.

Övrig verksamhet

Under övrig verksamhet har det budgeterats en reserv för eventuell underskottstäckning för oförutsedda kostnader om 7,0 mnkr. För närvarande täcker denna reserv delvis underskottet inom de budgetmässigt mindre verksamheter som prognostiserar ett underskott.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Socialpsykiatri	-6 700,0	-668,0	0,0	668,0
Kungsholmens södra förskoleområde	-64 300,0	-5 897,0	0,0	5 897,0
S:t Görans förskoleområde	-59 400,0	-5 440,0	0,0	5 440,0
Hornsbergs förskoleområde	-66 300,0	-6 628,0	0,0	6 628,0

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Marieberg och Essingeöarnas förskoleområde	-40 200,0	-3 831,0	0,0	3 831,0
Pilträdet Servicehus	-67 200,0	-6 365,0	-355,0	6 720,0
Fridhemmet Servicehus	-59 500,0	-5 148,0	-802,0	5 950,0
Alströmerhemmet vård- och omsorgsboende	-75 800,0	-3 965,0	-3 615,0	7 580,0
Serafen vob	-129 300,0	0,0	-3 000,0	3 000,0
Kungsholmens dagliga verksamhet	-21 580,0	-2 158,0	0,0	2 158,0
Service- och gruppboendestäder	-47 800,0	-2 271,0	-2 000,0	4 271,0
Summa resultatenheter		-42 371,0	-9 772,0	52 143,0

För stadens resultatenheter gäller att enheter som redovisade budgetöverskott i bokslutet 2022 får disponera detta under 2023. Omvänt gäller om enheten redovisade ett budgetunderskott i bokslutet så måste det täckas under 2023. Resultatenheterna får ta med sig 100 procent av såväl över- som underskott till nästkommande år, men maximalt 5 procent av bruttobudgeten innevarande år. Enhetens ackumulerade överskott får inte överstiga 10 procent av bruttobudgeten.

Inom förvaltningen finns elva resultatenheter varav en är nyinrättad inför år 2023. Sammantaget överfördes 42,4 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheterna sammantaget beräknas överföra 52,1 mnkr till år 2024.

Individ och familjeomsorg, socialpsykiatri

Förvaltningens utförarverksamhet inom socialpsykiatri är en resultatenhet. Enheten förde över ett överskott om 0,7 mnkr från år 2022 till 2023. Resultatenheten prognostiserar en oförändrad resultatfond till år 2024.

Förskoleverksamhet

Förvaltningen har fyra förskoleområden och samtliga är resultatenheter. Sammantaget överförde resultatenheterna ett överskott om 21,8 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheterna prognostiserar en oförändrad resultatfond till år 2024.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har två verksamheter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning som är resultatenheter. Sammantaget överfördes 4,4 mnkr från år 2022 till år 2023. Verksamhetens resultatenheter prognostiserar överföra 6,4 mnkr till år 2024.

Äldreomsorg

Förvaltningen har tre resultatenheter inom verksamhetsområdet äldreomsorg, två servicehus samt två vård- och omsorgsboenden. Resultatenheterna har haft högre beläggningsgrad än budgeterat. Resultatenheterna förde över ett överskott om 15,5 mnkr från år 2022 till år 2023. Äldreomsorgens resultatenheter prognostiserar att överföra 23,3 till år 2024.

Investeringar

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	5,3	0,0	5,3	0,0
Parkreinvesteringar	2,6	0,0	2,6	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	6,3	0,0	6,3	0,0
Klimatinvesteringar	0,3	0,0	0,3	0,0
Trygghetsinvesteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga investeringsmedel	1,6	0,0	1,6	0,0
Maskiner & inventarier	3,9	1,3	5,2	0,0
Totalt investeringar	20,0	1,3	21,3	0,0

Stadsdelsnämndens investeringsbudget för 2023 är 20,0 varav 3,9 mnkr avser maskiner och inventarier. Förvaltningen söker en budgetjustering om 1,3 mnkr för inköp av möbler och inventarier i samband med att förvaltningskontoret flyttar till nya lokaler i november. Stora delar av befintliga möbler och inventarier flyttas med men renoveras, dock måste en del kompletteringar göras för att få ett fungerande kontor. Förvaltningens särskilda boenden har gjort inköp av möbler och inventarier då de har ett eftersatt behov av uppfräschning.

Inventarier och maskiner

Nämnden begär i ärendet budgetjustering för ökade kostnader motsvarande 1,3 mnkr, vilket hör samman med flytten av förvaltningskontoret till Tekniska nämndhuset i slutet av året samt uppfräschning av inventarier vid förvaltningens särskilda boenden.

Investeringar exkl. parkinvesteringar

Mnkr, netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Maskiner & inventarier	3,9	1,3	5,2	0,0

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2023 tilldelats 16,1 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden. Dessa medel fördelas på följande objekt:

Mnkr	Budget 2023	Prognos T2	Budgetjustering	Avvikelse
Parkinvesteringar (centrala medel)				

Mnkr	Budget 2023	Prognos T2	Budgetjustering	Avvikelse
Polishusparken	3,3	3,3		0,0
Luxparken	0,5	0,5		0,0
Vängåvans lekplats	1,5	1,5		0,0
Parkreinvesteringar (centrala medel)				
Polishusparken	2,0	2,3		-0,3
Kungsholms strand vid Tekniska nämndhuset	0,6	0,3		0,3
Nycklade medel				
Karlbergskanalen strandpromenad	1,7	1,4		0,3
Rålambshovsparken	1,3	2,7		-1,4
Kronobergsparken	1,0	0,4		0,6
Smedsuddbadet	0,3	0,3		0,0
Kristinebergs strandpark	0,7	0,8		-0,1
Fredhäll och Marieberg	0,1	0,3		-0,2
Västra och östra Kungsholmen	0,8	0,3		0,5
Lilla och Stora Essingen	0,4	0,1		0,3
Klimatinvesteringar				
Karlbergskanalens strandpromenad	0,3	0,3		0,0
Övriga investeringsmedel				
Stockholm vid vatten	1,1	1,1		0,0
Biologisk mångfald	0,5	0,5		0,0
Totalt	16,1	16,1	0,0	0,0

Karlbergskanalen

Förvaltningen ser allvarligt på de stabilitetsproblem som föreligger längs delar av Karlbergskanalens strandpromenad, men ser också fortsatt ett stort problem kring finansieringen. De höga utredningskostnaderna medför att andra angelägna upprustningar inom stadsdelsområdet måste prioriteras ner och framförallt kommer de förväntade genomförandekostnaderna inte att rymmas i den ordinarie budgeten.

Under perioden har den fördjupade stabilitetsutredningen slutförts och programarbetet fortgått. Parallellt har ett ledningssamordningsarbete inletts. Många stora ledningsägare berörs av de stabilitetshöjande åtgärder som måste vidtas, vilket komplicerar projektet ytterligare. Bland annat påverkas en pumpstation som ägs av Stockholm vatten samt högspänningsledningar som tillhör tunnelbanan.

Vid Västermalms båtklubb har behovet av marksanering av de föreningar som finns inom båtklubbens område aktualiserats då stabilitetshöjande åtgärder behöver genomföras i anslutning till båtklubben. Även detta är en komplicerad och dyr process där ansvaret för historiska markföreningar ännu inte är klarlagt inom staden.

För att kunna genomföra de åtgärder som presenteras i den fördjupade stabilitetsutredningen

kommer det även bli nödvändigt med vattendom och åtgärderna kommer helt eller delvis att behöva utföras från pråm eller likvärdigt.

Sammantaget är projektet mycket komplext och kostsamt att genomföra. Under hösten kommer en grov kalkyl av kostnader att tas fram som underlag för fortsatt dialog kring finansieringslösning.

Förvaltningen ser en möjlighet att kunna genomföra projektet i sin helhet inom mandatperioden, förutsatt att medel utöver ordinarie budgetram kan erhållas.

Parkytor vid Tekniska nämndhuset och upphandling av årsentreprenör för parkinvesteringar

Den pågående upphandlingen avseende Årsavtal för markarbeten och parkinvesteringar har efter överprövning åter annonserats och anbud ska utvärderas under tidig höst. Avsaknad av entreprenör påverkar främst tidplanen för upprustningen av parkytorna vid tekniska nämndhuset, som enligt plan skulle ha startat under sep-okt men som nu måste skjutas fram och tidigast kan starta i slutet av 2023.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Inte aktuellt

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Omslutningsförändringar

Kommunfullmäktiges budget har endast tilldelats kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet. Vid försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner ökar nämnden sin omslutning på kostnads- och intäktssidan. Dessutom återsöker nämnden ersättning för kostnader avseende ensamkommande flyktingbarn, hyresintäkter, div bidrag. Nettot av omslutningsförändringarna är alltid noll.

I verksamhetsplanen anmälde förvaltningen omslutningsförändringar om 310,0 mnkr. I Tertialrapport 2 anmäler förvaltningen en ökning av omslutningsförändringar om 50,6 mnkr. Totalt anmäler förvaltningen omslutningsförändringar om 360,6 mnkr för år 2023.

Ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämnd- och förvaltningsadministration			0,0
Individ- och familjeomsorg	1,2	-1,2	0,0
varav Barn och ungdom	1,9	-1,9	0,0
varav Vuxen	0,0	0,0	0,0
varav Socialpsykiatri	0,3	-0,3	0,0
varav Nyanlända	-1,0	1,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	0,0	0,0	0,0
Förskola	8,5	-8,5	0,0

Ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Äldreomsorg	37,0	-37,0	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	4,1	-4,1	0,0
Verksamhet för barn, kultur och fritid	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	-0,2	0,2	0,0
Ekonomiskt bistånd	0,0	0,0	0,0
Summa	50,6	-50,6	0,0

Budgetjusteringar

Driftbudget

Nämnden begär 0,7 mnkr för kommunalt bostadsbidrag för funktionsnedsatta, KBF.

Inventarier och maskiner

Nämnden begär i ärendet budgetjustering för ökade kostnader motsvarande 1,3 mnkr, vilket hör samman med flytten av förvaltningskontoret till Tekniska nämndhuset i slutet av året samt uppfräschning av inventarier vid förvaltningens särskilda boenden.

I samband med att förvaltningskontoret flyttar till nya lokaler i november behöver en del inventarietillgångar göras. Stora delar av möbler och inventarier flyttas med från de gamla förvaltningskontoren, dock måste en del kompletteringar göras för att få ett fungerande kontor. Förvaltningens särskilda boenden har gjort inköp av möbler och inventarier då de har ett eftersatt behov av uppfräschning. Erhåller förvaltningen inte denna justering kommer investeringar att visa en negativ avvikelse. Detta då det de flesta inventarier redan är inköpta alternativt beställda med leveransdatum.

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Mnkr	T2 2022	T2 2023
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	142,4	146,6
Mark och byggnader	136,3	139
Maskiner och inventarier	6,1	7,6
Omsättningstillgångar	131,5	130,8
Kundfordringar	31,7	25,9
Diverse kortfristiga fordringar	50	53,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	49,8	51,2
Summa tillgångar	273,9	277,4

Mnkr	T2 2022	T2 2023
Skulder och eget kapital		
Eget kapital	-156,9	-140
Långfristiga skulder	-6,8	-6,1
Kortfristiga skulder	-110,2	-131,3
Leverantörsskulder	-32,6	-31,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-77,6	-100,2
Summa skulder och eget kapital	-273,9	-277,4

Endast större avvikelser kommenteras.

Tillgångar

De totala tillgångarna har i jämförelse med tertial 2 2022 ökat med cirka 3,5 mnkr. Anläggningstillgångar har ökat med 4,2 mnkr. Ökningen beror bland annat på att mer pågående investeringsprojekt inom stadsmiljö som inte avslutats än jämfört med samma tidpunkt förra året. Även investeringar i nya maskiner och inventarier har ökat något under tertial 2 2023 jämfört med förra året samma tidpunkt och därmed blir årets avskrivningar mindre än anskaffningar. Omsättningstillgångarna har minskat totalt på förvaltningen med cirka 0,7 mnkr varav kundfordringar har minskat mest i tertial 2 2023 i jämförelse med föregående tertial 2 2022. Det beror delvis på att beloppet på interna stimulansmedel inom verksamhet äldreomsorg till Äldreförvaltningen är mindre nu jämfört med förra året vid samma period. Upplupna intäkter har totalt sett ökat jämfört mot föregående tertial T2 2022. Ökningen beror bland annat på kollointäkter som släpar efter just detta tertial T2 2023 när det tidigare tertialet inkommit under sommaren. Fordringar mot Migrationsverket för ensamkommande barn (EKB) har däremot minskat då förvaltningen har mindre antal brukare inom EKB-enheten jämfört med samma tidpunkt i augusti förra året.

Skulder

Långfristiga skulder består av långsiktiga investeringsbidrag inom verksamheten stadsmiljö. Nämndens kortfristiga skulder har ökat med 21,1 mnkr jämfört med tertial 2 2022. En ökning av bokade upplupna kostnader i tertial 2 2023 i jämförelse med tertial 2 2022 beror bland annat på upplupna löner detta år. Avtal om lönerörelsen för 2023 var ej utbetald vid tertial T2 2023 för samtliga förbund, då förhandlingar och löneökningar hade skjutits upp och inte utbetalats än. Förra tertialet T2 2022 var detta inte fallet, då samtliga förbund var färdiga. Ökningen av upplupna kostnader har nu i jämförelse med föregående år vid samma tidpunkt ökat även gentemot andra förvaltningar. Det beror delvis på den gemensamma stadsmiljö enheten där Norra innerstadens stadsdelsförvaltning handlägger stadsmiljö åt Kungsholmens stadsdelsförvaltning och där många kostnader saknades för förvaltningen i T2 2023 jämfört med samma period föregående år. Dessa saknade skulder behövde därmed periodiseras nu i tertial T2 2023 som diverse interimsskulder mot Norra innerstaden.

Enligt förvaltningen balansräkning visar eget kapital endast skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Övrigt

Intern kontroll

Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt enligt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Det interna kontrollarbetet inom förvaltningen har fortlöpt under årets första och andra tertiäl i enlighet med framtagen internkontrollplan. Förvaltningen har tolv identifierade processer med tillhörande arbetssätt, systematiska kontroller och kontrollaktiviteter. Under perioden har en mindre avvikelse identifierats. Avvikelsen avser process kemikaliehantering och är kopplad till mål 2.4. Kontrollaktiviteten avser tertiälvis uppföljning av kemikalieförbrukning. Uppföljningen behöver genomföras manuellt och resultatet kommer att redovisas till VB.

Särskilda redovisningar

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningens kvalitetsarbete utgår från stadens kvalitetsprogram. Utvecklingen av kvalitetsarbetet syftar till att nå målen om att kvaliteten ska förbättras, att invånarna ska vara nöjda med den kommunalt finansierade servicen samt arbetstillfredsställelse bland stadens medarbetare.

Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet

Förvaltningen har en verksamhetsövergripande kvalitetsgrupp som leder utvecklingen och säkerställer att verksamheterna arbetar utifrån stadens kvalitetsprogram. Fokus under året är att lyfta stockholmarnas fokus (målgruppernas behov/ ingen ska lämnas utanför), förbättra analyserna i det sammanställda kvalitetsarbetet samt fortsätta utveckla arbetet med innovation och digitalisering.

Som del i förvaltningens kvalitetsarbete deltar fyra av förvaltningens verksamheter i Stockholms stads kvalitetsutmärkelse. Frihemmets servicehus, samt tre enheter från socialtjänstavdelningen: vuxenenheten, enheten för sysselsättning samt två verksamheter inom enheten för stöd och service i hemmet (socialpsykiatri och service- och gruppboendestäder). Flera medarbetare inom förvaltningen är också examinatorer i kvalitetsutmärkelsen.

Representanter från äldreomsorgen har besökt Vitalis konferens för e-hälsa.

Kvalitetsobservationer har gjorts på Fridhemmets och Pilträdet servicehus samt hemtjänsten. Rapporterna har överlämnats till aktuella chefer för omhändertagande.

Extern tillsyn

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har gjort en tillsyn av den medicinska vården och behandlingen på de särskilda boendena för äldre som drivs i egen regi. Tillsynen har resulterat i att förvaltningen vidtagit vissa åtgärder. IVO har med anledning av vidtagna/planerade

åtgärder valt att avsluta ärendet.

Synpunkter och klagomål

Förskola

Under tertial två har det inkommit 16 synpunkter och klagomål på förvaltningens förskolor. Två av dem gäller kvalitet, fyra bemötande, tre tillgänglighet och sju gäller annat. Vid samtliga klagomål har vårdnadshavare kontaktats via mail eller telefonsamtal. Rektorerne har även tagit upp synpunkterna med pedagogerna.

Socialtjänst

Under tertialet har tio klagomål tagits emot inom samtliga enheter förutom en. Klagomålen har handlat om brister i bemötande, handläggning, utförande av insats, hantering av sekretessuppgifter och tryggheten i stadsdelsområdet. Klagomålen har utretts och de klagande har fått återkoppling. Två av klagomålen har resulterat i upprättade lex Sarah rapporter. Det går inte att se någon trend eller dra generella slutsatser utifrån klagomålen utan de berör olika områden. Den verksamhet som drivs på entreprenad har under tertialet mottagit ett klagomål som gällde missnöje kring verksamhetens begränsning att hantera brukares pengar. Det har inte inkommit några synpunkter till socialtjänstavdelningen eller verksamheten som drivs på entreprenad. Arbete med synpunkter och klagomål är ett utvecklingsområde och det pågår en diskussion hur brukare och anhöriga kan få kännedom om var och hur synpunkter och klagomål kan lämnas.

Äldreomsorg

Redovisningen för äldreomsorgen avser beställarenheten, utförarenheterna i egen regi och på entreprenad. Totalt har det under tertialet kommit in 67 synpunkter vilket är i samma nivå som föregående år vilket tyder på att de flesta känner till vart de ska vända sig med förbättringsförslag. Inom utförarverksamheterna rör synpunkterna framför allt brister i kvalitet vid utförande av insatser som till exempel vid serviceinsatser. Beställarenheten har redovisat tre klagomål under perioden som bland annat rörde handläggning av färdtjänst. Enheten har haft personalbortfall och längre handläggningstid. Enheten har nu skapat en gemensam funktionsbrevlåda för färdtjänst, med förhoppningen att det ska bli tydligare i fördelningen av ärenden, och enheten kommer se över bemanningen inom färdtjänstområdet. Alla enheter har tagit kontakt med brukare och/eller anhöriga som lämnat synpunkter och klagomål för att samtala om och redovisa de åtgärder som vidtagits. Synpunkterna har vanligen åtgärdats genom samtal med medarbetare och genomgång av rutiner.

Parkmiljö

Verksamheten har bytt system, vilket innebär att det under tertialrapport 2 inte är möjligt att ta ut statistik. Rapportering och analys av inkomna synpunkter och klagomål kommer därför att göras till verksamhetsberättelsen.

Avvikelse och lex Sarah

Socialtjänst

Inom socialtjänstavdelningen har 14 avvikelser rapporterats under innevarande tertial inom både SoL och LSS. Avvikelseerna är av karaktären brister i handläggning, dokumentation, utebliven insats och bemanning men det går inte dra några generella slutsatser av de rapporterade avvikelserna. Åtgärder som vidtagits är bland annat samtal med berörda

medarbetare. Arbetet med att uppmärksamma och dokumentera avvikelser är ett pågående utvecklingsområde. Socialtjänstavdelningen kan dock se att den aktivitet i verksamhetsplan som avser att undersöka/säkerställa rättssäkerheten i dokumentationen har bidragit till att brister har uppmärksammats och resulterat i rapporter om avvikelser. Inom en enhet har det systematiska kvalitetsarbetet stärkts genom att skapa systematik i att uppmärksamma, dokumentera, diskutera och åtgärda avvikelser. Verksamheten som drivs på entreprenad har under andra tertialet rapporterat sex avvikelser som handlar om försenad stödinsats, medicinhantering och olyckor där brukare har fallit. Åtgärder som vidtagits är genomgång av riskanalys, metodblad och diskussion på personalmöten.

Under tertialet har två lex Sarah rapporterats inom socialtjänstavdelningen. Den ena berör en brukare som ensam har lämnat gruppboenden och som inte klarar sig på egen hand, den andra om brister i dokumentation och handläggning. Båda är under utredning. Det har inte rapporterats några lex Sarah från verksamheten på entreprenad.

Äldreomsorg

Verksamheter inom äldreomsorgen har rapporterat totalt 176 avvikelser enligt Socialtjänstlagen (SoL) vilken är en ökning jämfört med föregående år. Att avvikelser rapporteras tyder på ett väl fungerande kvalitetsarbete där brister uppmärksammas och åtgärder vidtas. Beställarenhetens avvikelser rör framför allt handläggning. Inom utförarenheterna rör avvikelserna framför allt omvårdnad. Vid varje avvikelse genomförs lämpliga åtgärder till exempel samtal med medarbetare och genomgång av rutiner på arbetsplatsträffar. Vid avvikelser som sker hos entreprenör eller privat utförare samverkar förvaltningen med respektive utförare för att tillsammans säkerställa att adekvata åtgärder vidtas.

Under perioden har det inom äldreomsorgen rapporterats 463 avvikelser enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) vilket är en ökning i jämförelse med samma period 2022. Verksamheterna har hittills genomfört en internutredning vid misstanke om vårdskada.

Inom äldreomsorgen har det inkommit en rapport enligt lex Sarah som är under utredning. Vid varje lex Sarah utredning som resulterar i ett missförhållande eller risk för missförhållande tas lämpliga åtgärder fram för att minska risken för likande händelser sker igen.

Incidentrapportering (IA)

Totalt har 274 händelser rapporterats på hela förvaltningen inom samtliga händelsetyper: riskobservation, tillbud, olycksfall, färdolycksfall, arbetssjukdom, miljö, kvalitet, egendom/säkerhet, förskolebarn och brukare. Inom förskoleavdelningen har 144 stycken händelser rapporterats, socialtjänsten 44 händelser och äldreomsorgen 77 händelser. Övriga är inom förvaltningsadministration.

Personuppgiftsincidenter

Tolv personuppgiftsincidenter har under första och andra tertialet rapporterats i IA varav en har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2023-09-20